

Z B I Ó R

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

Rok VIII

Warszawa, dn. 14 stycznia 1950r.

Nr 1

Str.

Poz. 1. Obwieszczenie Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 1949 r. o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej na obszarze całego Państwa układowi zbiorowemu pracy w prywatnych zakładach pracy w budownictwie

I

1.

OBWIESZCZENIE

MINISTERSTWA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 29 listopada 1949 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej na obszarze całego Państwa układowi zbiorowemu pracy w prywatnych zakładach pracy w budownictwie.

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Zawodowy Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce zgłosił na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej w stosunku do prywatnych zakładów pracy na obszarze całego Państwa układowi zbiorowemu pracy w budownictwie, zawartemu w Warszawie w dniu 3 sierpnia 1949 r.:

- a) po stronie pracowników — przez Związek Zawodowy Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce,
- b) po stronie pracodawców — przez Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Budowlanych R. P.

Tekst układu podany jest w załączniku.

Przeciw nadaniu powyższemu układowi mocy powszech-
nie obowiązującej można wnieść sprzeciw do Ministerstwa Pra-
cy i Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy
I Okręgu (Warszawa, Plac Dąbrowskiego 1) w ciągu 14 dni
od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

1 załącznik.

DYREKTOR DEPARTAMENTU PRACY

(—) *Henryk Altman*

Zał. do Obw. M. P. i O. S.
z dn. 29.11.1949 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

zawarty między Zarządem Głównym Związku Zawodowego
Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów
w Polsce, mającym siedzibę w Warszawie, ul. Mokotowska 2/4
— z jednej strony a Stowarzyszeniem Zawodowym Przemys-
łowców Budowlanych R. P., mającym siedzibę w Warszawie,
ul. Widok 22 — z drugiej strony.

R o z d z i a ł I.

Cel, zasięg i czas trwania układu.

Art. 1.

1. Układ niniejszy obejmuje teren całego kraju:
  - a) ustala warunki pracy i płacy pracowników fizycz-
nych i umysłowych, zatrudnionych we wszystkich
przedsiębiorstwach, budowach i zakładach, należą-
cych do Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłow-
ców Budowlanych R. P.,
  - b) określa wzajemne zobowiązania uczestników, pod-
pisujących układ,
  - c) reguluje stosunki pomiędzy Związkiem Zawodowym
a Stowarzyszeniem Zawodowym Przemysłowców
Budowlanych R. P.
2. Przez użyte w układzie określenie „Pracodawca“ nale-
ży rozumieć zarówno osoby fizyczne, jak i prawne, sa-
moistnie prowadzące przedsiębiorstwa, przez „Zwią-
zek“ — właściwe organa Związku Zawodowego.
3. Pod pojęciem „Pracownika“ przy braku ściślejszego
określenia rozumie się zarówno pracownika fizycznego,
jak i umysłowego.

Art. 2.

1. Układ niniejszy obowiązuje we wszystkich zakładach pracy, objętych organizacjami, których uczestnicy układ ten podpisują i dotyczy wszystkich, zatrudnionych w tych zakładach pracowników fizycznych i umysłowych z wyłączeniem zatrudnionych przy budowie dróg kołowych.
2. Układ niniejszy zostaje zawarty na czas nieokreślony, począwszy od dnia 1.5.1949 r.
3. Układ niniejszy lub poszczególne jego postanowienia mogą być wypowiedziane przez każdą ze stron na 3 miesiące z góry. Wypowiedzenie winno być dokonane listem poleconym najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kalendarzowego, poprzedzającego okres wypowiedzenia.
4. W piśmie zawierającym wypowiedzenie, uczestnik wypowiedzający określi, czy wypowiedzenie dotyczy całego układu, czy poszczególnych jego postanowień.
5. W przypadku całkowitego lub częściowego wypowiedzenia układu uczestnicy przystąpią niezwłocznie do zawarcia nowego układu w całości, lub tej części, której wypowiedzenie dotyczyło.
6. Jeżeli pertraktacje prowadzone między stronami w okresie wypowiedzenia nie doprowadzą do podpisania nowego układu lub jego części, wzamian części wypowiedzianej, układ dotychczasowy w całości lub odpowiedniej części obowiązuje nadal, nie dłużej jednak aniżeli przez czas 1 miesiąca od chwili, kiedy okres wypowiedzenia poprzedniego układu zakończył się.

R o z d z i a ł II.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników.

Art. 3.

1. Przyjmowanie do pracy i zwalnianie pracowników należy do pracodawcy, po uprzednim uzgodnieniu na piśmie z Radą Zakładową lub Delegatem Związku zgodnie z dekretem o Radach Zakładowych. W razie braku na danej budowie lub w zakładzie pracy Delegata lub Rady Zakładowej, obowiązuje analogiczne uzgodnienie z właściwym Oddziałem Związku.

Nie dotyczy to osób mianowanych na stanowisko dyrektora (kierownika) zakładu pracy i jego zastępców.

W przypadku nieistnienia Rady Zakładowej lub braku Delegata w nowoorganizującej się placówce, pracodawca winien uprzednio zgłosić powstanie placówki do najbliższego Oddziału Związku z podaniem terminu, w którym odbędzie się przyjmowanie pracowników, celem uzgodnienia sposobu przyjmowania pracowników.

2. W przypadku nieosiągnięcia uzgodnienia przy przyjmowaniu i zwalnianiu pracowników z Radą Zakładową, spór zostanie przekazany do rozstrzygnięcia Komisji Pojednawczo-Rozjemczej przy właściwym Inspektorze Pracy.
3. Przy przyjmowaniu nowych pracowników winien pracodawca wraz z Radą Zakładową lub Delegatem dać pierwszeństwo, przy równych kwalifikacjach członkom Związku Zawodowego, dawnym pracownikom danego zakładu, zdemobilizowanym wojskowym, członkom rodzin zmobilizowanych, uczestnikom walk o wolność narodów ujarzmionych, osieroconym członkom ich rodzin, repatriantom oraz utrzymującym liczną rodzinę.

Art. 4.

1. Pracownik będący członkiem Zarządu Związku lub powołany przez Związek do pełnienia zadań państwowych lub społecznych może być zwolniony z pracy tylko z ważnych przyczyn lub z winy pracownika w każdym przypadku za uprzednią zgodą Związku. W razie nieuzgodnienia sprawa ulega przekazaniu do Komisji Pojednawczo-Rozjemczej przy właściwym Inspektorze Pracy.
2. Umowa o pracę nie może być przez pracodawcę wypowiedziana ani rozwiązana z powodu powołania pracownika do wykonania powszechnego obowiązku przysposobienia zawodowego w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“, jak również w okresie między powołaniem a wykonaniem tego obowiązku.

Rozdział III.

Place.

Art. 5.

Przy ustalaniu wynagrodzenia za pracę obowiązuje zasada jednakowej ręki za jednakową pracę. Zasada ta ma również zastosowanie przy ustalaniu wynagrodzenia za pracę kobiet

i pracowników młodocianych. Jako podstawę do obliczenia wynagrodzenia należy przyjmować faktycznie wykonywaną funkcję i wydajność pracy, a nie wiek, płeć lub formalne dowody kwalifikacyjne.

Art. 6.

Płace pracowników fizycznych oparte są na systemie akordu lub systemie płacy godzinowej.

Art. 7.

1. Wynagrodzenie winno być wypisane wyraźnie na karcie zarobkowej. Ilość dniówek względnie godzin płatnych w akordzie lub na dniówki, jako też wynagrodzenie akordowe z ilością wykonanej pracy oraz wynagrodzenie dniówkowe lub premie należy podać na tej karcie oddzielnie.
2. Podjęcie wynagrodzenia przez pracownika nie może odbywać się w czasie jego pracy. Wypłata winna być dokonana w dniach ustalonych dla danego przedsiębiorstwa (budowy lub zakładu) w taki sposób, aby została zakończona najpóźniej w ciągu godziny od chwili zakończenia pracy w dniu wypłaty.

W przypadku przedłużenia wypłaty ponad godzinę, czas stracony winien być opłacony według stawek godzinowych.

3. Wypłata wynagrodzenia pracownikom fizycznym dokonywana będzie miesięcznie z dołu, najpóźniej do dnia 7-go po miesiącu obrachunkowym. Pomiędzy 16 a 20 każdego miesiąca wypłaca się pracownikom fizycznym zaliczki w wysokości 80% wynagrodzenia, przypadającego za czas przepracowany od 1 do 15 każdego miesiąca.*) Na wniosek Rady Zakładowej (Delegata) pracownicy fizyczni przedsiębiorstwa winni otrzymywać wypłaty tygodniowe.
4. Jeżeli wypłata wynagrodzenia przypada na niedzielę lub ustawowe święto, to należy ją przełożyć na poprzedzający dzień powszedni.

Art. 8.

Płace pracowników umysłowych oparte są na miesięcznym systemie wynagrodzenia.

---

*) Ze względu na treść Art. 32 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Prez. R.P. z dnia 16 III.1928 r. o umowie o pracę robotników (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 324) stosowanie terminów wypłat, ustalonych w tym postanowieniu wymaga zgody Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wyrażonej w trybie art. 32 ust. 3 tegoż rozporządzenia (uwaga Redakcji).

Art. 9.

Przy stosowaniu wynagrodzenia akordowego należy przed przystąpieniem pracownika do każdej pracy w akordzie podać pracownikowi na piśmie wysokość należnego wynagrodzenia za daną pracę w sposób jasny i nie wzbudzający wątpliwości.

Art. 10.

Pracownicy pracujący na akord, którzy z przyczyn od nich niezależnych nie osiągnęli zarobku, odpowiadającego stawce dniówkowej względnie godzinowej, otrzymują zapłatę dniówkową względnie godzinową według kategorii, wynikającej z osobistego zaszeregowania.

Art. 11.

Za czas stracony w przedsiębiorstwie (na budowie, zakładzie) z powodu postoju niezależnego od pracownika (z wyjątkiem postojów spowodowanych warunkami atmosferycznymi lub działaniem siły wyższej) pracownik winien otrzymać zapłatę dniówkową względnie godzinową według kategorii, wynikającej z osobistego zaszeregowania. Przyjęta w praktyce prawnej interpretacja pojęcia „siły wyższej“ nie może być rozszerzana.

Art. 12.

1. Za normalną pracę nocną przysługuje dodatek nocny, wynoszący za każdą przepracowaną w nocy godzinę:
  - a) przy pracach na akord — 12% stawki godzinowej, wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika,
  - b) przy pracach na dniówkę — 10% stawki godzinowej, wynikającej z osobistego zaszeregowania pracownika.
2. Za normalną pracę nocną uważa się zmianę, obejmującą czas między godziną 22-gą a 6-tą dnia następnego.

Art. 13.

1. Za pracę w godzinach nadliczbowych przysługują następujące dodatki:
  - 50% — za pracę w ciągu 2-ch pierwszych godzin nadliczbowych,
  - 100% — za pracę w ciągu 3-ciej i następnych godzin nadliczbowych oraz za pracę nadliczbową w godzinach nocnych.
2. Za podstawę do obliczenia dodatków za godziny nadliczbowe przyjmuje się:

- a) przy pracach na akord — stawkę godzinową, wynikającą z osobistego zaszeregowania, powiększoną o 15%,
  - b) przy pracach na dniówkę — stawkę godzinową, wynikającą z osobistego zaszeregowania.
3. Dodatek dla brygadzystów za kierowanie grupą włącza się do podstawy obliczania wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, zarówno przy pracach na akord, jak i na dniówkę.
  4. Przy nocnej pracy w godzinach nadliczbowych dodatki powyższe oblicza się od wynagrodzenia podanego w Art. 12.

Za pracę nocną uważa się pracę wykonywaną w godzinach od 22 do 6 dnia następnego.

Art. 14.

1. Za każdą godzinę pracy w niedziele i święta ustawowe przysługuje:
  - a) przy pracach na akord — dodatek w wysokości 100% godzinowej stawki, wynikającej z osobistego zaszeregowania, powiększonej o 15%,
  - b) przy pracach na dniówkę — dodatek w wysokości 100% stawki godzinowej, wynikającej z osobistego zaszeregowania.
2. Dodatek dla brygadzystów za kierowanie grupą włącza się do podstawy obliczania wynagrodzenia za godziny pracy w niedziele i święta zarówno przy pracach na akord, jak i na dniówkę.
3. Za pracę w niedziele i święta uważa się pracę wykonywaną od godz. 6 w niedzielę lub dzień świąteczny do godz. 6 dnia następnego.

Art. 15.

Dodatki określone w Art. 12, 13, 14 oblicza się dla pracowników umysłowych od $1/200$ podstawowej płacy miesięcznej.

Art. 16.

W razie podróży służbowej lub delegacji służbowej (zlecenie przez przedsiębiorstwo czasowego pełnienia czynności poza miejscowością stałego miejsca pracy), należą się pracownikowi diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów według powszechnie obowiązujących przepisów.

Zaopatrzenie dodatkowe.

Art. 17.

Jeżeli przynajmniej 50 pracowników zakładu pracy (budowy) wyrazi chęć korzystania ze stołówki, pracodawca obowiązany jest zorganizować stołówkę w ramach powszechnie obowiązującej instrukcji, uzgodnionej z Centralną Radą Związków Zawodowych.

Art. 18.

Pracodawca pokrywa opłaty szkolne (na podstawie pokwitowań) za dzieci pracowników, uczęszczające do szkół prywatnych o ile na danym terenie brak jest szkoły państwowej lub brak miejsca w szkołach państwowych. Konieczność umieszczenia dziecka w szkole prywatnej musi być uzasadniona zaświadczeniami.

Art. 19.

1. Pracodawca winien ułatwiać pracownikom doksztalcenie się poza pracą w wykonywanym przez nich zawodzie.
2. Pracodawca winien zwracać kształcącym się pracownikom młodocianym ponoszone przez nich opłaty szkolne według tych samych zasad, jak za dzieci pracowników.

Czas pracy.

Art. 20.

1. Normalny czas pracy wynosi 8 godzin dziennie, w sobotę 6 godzin, razem 46 godzin tygodniowo, płatne za 46 godzin.
2. Wszelkie dalsze godziny pracy opłacane są jako godziny nadliczbowe według przepisów Art. 13 niniejszego układu. Nie dotyczy to osób zatrudnionych przy pilnowaniu, których wynagrodzenie za godziny nadliczbowe uregulowane jest w sposób podany w załączniku Nr 10.
3. Do czasu pracy młodocianych wlicza się godziny nauki zawodowej lub doksztalcającej w szkołach dla młodocianych pracowników, uczniów, terminatorów i praktykantów, w liczbie nie przekraczającej 18 godzin tygodniowo, niezależnie od tego, czy nauka odbywa się w szkole w godzinach pracy młodocianego, czy też poza tymi godzinami.
4. Zatrudnianie w godzinach nadliczbowych pracowników młodocianych jest zakazane.

Art. 21.

1. Czas rozpoczęcia i ukończenia pracy oraz przerwy wypoczynkowe ustalone będą przez pracodawcę w porozumieniu z Radą Zakładową lub Delegatem. Przerw wypoczynkowych, trwających ponad 15 minut nie wlicza się do czasu pracy.
2. Przepis o nie wliczaniu przerw wypoczynkowych do czasu pracy nie dotyczy przypadków, w których przerwy wypoczynkowe zostały wprowadzone dla ochrony zdrowia pracowników, zatrudnionych przy pracach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia, jak np. prace w maskach, prace w szkodliwych dla zdrowia wyziewach, gazach, pyłach itp.
3. Rodzaje prac, przy których stosowane winny być przerwy wypoczynkowe, wliczone do czasu pracy, ich częstotliwość i długość określi na piśmie właściwy dla danego zakładu pracy Obwodowy Inspektor Pracy.

Art. 22.

W przypadkach, gdy warunki wymagają przedłużenia czasu pracy, lub wykonywania pracy w niedzielę lub dzień świąteczny, niezależnie od uzyskania zezwoleń właściwych władz, winno nastąpić uzgodnienie w tej sprawie z Radą Zakładową lub Delegatem. W przypadku konieczności przedłużenia czasu pracy na okres dłuższy niż 4 dni, wymagana jest ponadto zgoda Zarządu Głównego Związku.

Art. 23.

W przedsiębiorstwach (budowach) lub zakładach o ruchu ciągłym pracodawca w porozumieniu z Radą Zakładową lub Delegatem ustali schemat i wykaz imienny pracowników, według którego dzień wypoczynkowy dla poszczególnych pracowników zostanie przesunięty na dzień powszedni. W każdym razie dzień odpoczynku winien co trzy tygodnie przypadać w niedzielę.

Miejsce pracy i narzędzia.

Art. 24.

Pracodawca przyjmując pracownika, obowiązany jest wskazać mu miejsce pracy oraz przydzielić narzędzia pracy.

Narzędzia wymagające naprawy wskutek normalnego zużycia naprawia się na koszt zakładu pracy. Narzędzia, które przez normalne właściwe używanie stały się nieużyteczne, pracodawca winien zmienić na nowe za zwrotem zniszczonych.

Art. 25.

Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu narzędzi pracy i winien zwrócić ich koszt, jeżeli uległy one uszkodzeniu lub utracie z jego winy lub niedbalstwa. Koszty tych narzędzi ustala pracodawca w porozumieniu z Radą Zakładową lub Delegatem, biorąc pod uwagę czas użytkowania oraz stopień zużycia narzędzi.

Art. 26.

Pracodawca obowiązany jest przydzielić pracownikowi odpowiednio zabezpieczone miejsce na przechowanie przydzielonych mu narzędzi pracy, ubrania ochronnego i roboczego oraz odzienia zwierzchniego.

Art. 27.

Jeżeli pracownik został przyjęty z własnymi narzędziami należy mu się wynagrodzenie za ich zużycie w wysokości, ustalonej przez pracodawcę z Radą Zakładową lub Delegatem. Przepis ten nie dotyczy pracowników, którzy według zwyczaju obowiązani są do używania własnych narzędzi przy pracy.

Rozdział IV.

Akcja Socjalna. Wczasy Pracownicze.

Art. 28.

1. Celem podniesienia warunków materialnych, zdrowotnych i kulturalnych ogółu pracowników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach należących do Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców Budowlanych R. P. oraz członków ich rodzin — wprowadza się obowiązek świadczenia pracodawcy na rzecz Akcji Socjalnej.
2. Wysokość świadczeń pracodawcy na powyższe cele dla zakładów pracy, objętych niniejszym układem, ustala się w wysokości 8% od sum wypłacanych pracownikom zarobków brutto, począwszy od 1.6.1949r. do 31.12.1949 r.
3. Pracodawcy są obowiązani uiścić opłaty wymienione w niniejszym artykule pkt. 1 i 2 jednocześnie ze składkami za ubezpieczenia społeczne do właściwej instytucji ubezpieczeń społecznych. Wszelkie rozstrzygnięcia co do podstawy wymiaru składek za ubezpieczenie społeczne obowiązują i dla podstawy wymiaru opłat na Akcję Socjalną.
4. Instytucje ubezpieczeń społecznych są władne zaliczać dokonane przez pracodawców wpłaty przede wszyst-

kim na Akcję Socjalną, choćby wpłata była zadeklarowana na pokrycie składek ubezpieczeniowych.

5. Pracodawcy wyrażają niniejszym zgodę, aby przypadające od nich opłaty na Akcję Socjalną w razie nie uiszczenie w terminie, ulegały przymusowemu ściągnięciu w tym samym trybie i na tych samych zasadach, co i składki na ubezpieczenia społeczne.

Art. 29.

1. Pracodawca obowiązany jest zwrócić pracownikowi, udającemu się na urlop, lecz nie do domu wczasów, różnicę pomiędzy faktyczną ceną biletu kolejowego III kl. pociągu osobowego w obydwie strony, a ceną takiego biletu, ustaloną przepisami taryfowymi dla pracowników zatrudnionych w przemyśle państwowym (t. j. 75 % wg obecnie obowiązujących przepisów). Na żądanie pracodawcy pracownik powinien udowodnić fakt pobytu na urlopie.
2. Pracownikowi wyjeżdżającemu na wczasy przysługuje prawo do zaliczki w wysokości 60 % wynagrodzenia, przypadającego mu za okres urlopowy.

Urlopy.

Art. 30.

1. Urlopy oraz wynagrodzenie za czas urlopowy są ustalone według obowiązujących przepisów prawnych.
2. Za dni urlopowe przy urloпах 7, 8, 14 i 15-to dniowych liczy się wyłącznie dni robocze, a przy urloпах miesięcznych — kolejno następujące dni kalendarzowe. Zapłata następuje odpowiednio za 7, 8, 14 i 15 dni lub jeden miesiąc.
3. W budownictwie obowiązują płatne urlopy w następujących rozmiarach:
  - a) dla pracowników fizycznych 8 dni urlopu, jeżeli praca ich w danym przedsiębiorstwie trwa bez przerwy rok,
  - b) dla pracowników fizycznych — 15 dni urlopu, jeżeli praca ich trwa bez przerwy w danym przedsiębiorstwie 3 lata,
  - c) dla młodocianych — po półrocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — 7 dni urlopu, po rocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — 14 dni urlopu,

- d) dla pracowników umysłowych — po półrocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — 2 tygodnie urlopu, a po rocznej nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — jednomiesięczny urlop,
- e) dla pracowników fizycznych po 10 latach nieprzerwanej pracy w danym przedsiębiorstwie — jednomiesięczny urlop.

Art. 31.

Młodociani uczęszczający do szkół winni otrzymywać urlopy w okresie ferii szkolnych.

Art. 32.

Lista urlopową winna być uzgodniona z Radą Zakładową lub Delegatem.

Art. 33.

Urlop nie może być dzielony bez zgody pracownika i winien być wykorzystany w danym roku kalendarzowym.

Art. 34.

Nabytego prawa do urlopu pracownik nie traci nawet, gdyby nie upominał się o urlop.

Art. 35.

Rozwiązanie umowy o pracę przez przedsiębiorstwo lub przez pracownika i nawiązanie jej na nowo w ciągu najbliższych 3-ch miesięcy w tym samym przedsiębiorstwie nie uważa się za przerwę w umowie o pracę, pozbawiającą pracownika prawa do korzystania z urlopu.

Art. 36.

Pracownik nie może zrzec się prawa do korzystania z urlopu wzamian za dodatkowe wynagrodzenie wypłacane przez pracodawcę, a pracodawca obowiązany jest umożliwić pracownikowi wykorzystanie urlopu w danym roku kalendarzowym.

Art. 37.

Wynagrodzenie za dzień urlopowy oblicza się przez podzielenie rzeczywistego zarobku pracownika fizycznego z ostatnich 3-ch miesięcy kalendarzowych przez ilość dni rzeczywiście przez niego w tym okresie przepracowanych.

Art. 38.

Urlopu zdrowotnego nie wolno zaliczać na poczet urlopu wypoczynkowego.

Art. 39.

Rozwiązanie z pracownikiem umowy o pracę przed udzieleniem mu nabytego urlopu, powoduje wypłacenie mu odszkodowania za urlop. Pracownik traci prawo do odszkodowania za urlop jeżeli sam rozwiązał umowę o pracę (z wyjątkiem przypadku, gdy rozwiązanie to nastąpiło w okresie udzielonego mu wypowiedzenia stosunku pracy), lub jeżeli rozwiązanie to nastąpiło z powodu, który pracodawcy daje prawo do rozwiązania umowy bez uprzedniego wypowiedzenia.

Art. 40.

Pracodawca nie może udzielić pracownikowi urlopu w miesiącu marcu lub listopadzie, chyba, że pracownik zgłosił życzenie skorzystania z urlopu w tych miesiącach.

Art. 41.

Przerwy w zatrudnieniu, spowodowane wykonywaniem powszechnego obowiązku przysposobienia zawodowego w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“ nie powodują ograniczenia uprawnień do urlopu. Przerwy te wlicza się do okresu pracy, uzasadniającego prawo do urlopu.

Art. 42.

Za przerwę w pracy nie uważa się nieobecności pracownika podczas okupacji na skutek:

1. zarządzenia władz niemieckich,
2. przebywania w obozie koncentracyjnym lub w więzieniu z przyczyn ideowych,
3. udziału w walkach partyzancko - wyzwolenńczych,
4. służby w wojsku polskim lub armii sojuszniczej,
5. przesiedlenia, wysiedlenia lub wywiezienia przymusowego na roboty,
6. pobytu w niewoli.

Art. 43.

Repatriantom i reemigrantom, dawniej stale zamieszkającym poza granicami Polski, dolicza się do obecnej podstawy obliczenia urlopu udokumentowany czas przepracowany zagranicą, jeżeli bezpośrednio po powrocie do kraju zgłosili się do pracy w danym przedsiębiorstwie w tym samym zawodzie.

Art. 44.

W razie powołania do czynnej służby wojskowej przysługuje pracownikowi, który przepracował w przedsiębiorstwie przynajmniej 6 miesięcy, odprawa w wysokości 2-tygodniowego wynagrodzenia, a po przepracowaniu w przedsiębiorstwie

jednego roku — odprawa w wysokości 1-miesięcznego wynagrodzenia, obliczonego według zasad stosowanych przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy. O ile powołanie nastąpiło przed wykorzystaniem urlopu, do którego pracownik nabył prawo, pracodawca wypłaci mu również ekwiwalent za niewykorzystany urlop.

Art. 45.

Pracownik po odbyciu obowiązkowej służby wojskowej winien być przyjęty do pracy w przedsiębiorstwie, z którego został powołany do wojska, na równorzędne stanowisko i warunki w stosunku do tych, jakie miał przed powołaniem do wojska, chyba, że nie stawił się do pracy bez ważnych powodów w ciągu dwóch tygodni od chwili zwolnienia go ze służby wojskowej.

Art. 46.

Pracownicy, którzy z powodu zbyt krótkiego okresu zatrudnienia nie nabyli prawa do urlopu na podstawie Art. 30 i nast. niniejszego układu, otrzymują w razie zwolnienia z pracy dodatek urlopowy w wysokości 2,70% od sumy wynagrodzenia za czas przepracowany w danym przedsiębiorstwie. Pracownik traci prawo do dodatku urlopowego, jeżeli sam rozwiązał umowę o pracę (z wyjątkiem przypadku, gdy rozwiązanie to nastąpiło w okresie udzielonego mu wypowiedzenia stosunku pracy), lub jeżeli rozwiązanie to nastąpiło z powodu, który pracodawcy daje prawo do rozwiązywania umowy bez uprzedniego wypowiedzenia.

Art. 47.

Pracownicy wykonywający powszechny obowiązek przysposobienia zawodowego w ramach Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“ w zakresie wykonywania pracy dorywczej, której czas nie przekracza 3 dni w ciągu miesiąca, zachowują prawo do wynagrodzenia od pracodawcy w wysokości obliczonej, jak za czas urlopu.

Urlopy okolicznościowe.

Art. 48.

Pracownicy otrzymują urlopy okolicznościowe płatne wg zasad stosowanych przy obliczaniu wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, w szczególności w następujących wypadkach:

- a) własnego ślubu — 2 dni urlopu,
- b) urodzenia się dziecka — 2 dni urlopu,
- c) pogrzebu małżonka, dziecka, rodziców — 2 dni urlopu,

- d) ślubu dziecka — 1 dzień urlopu,
- e) stawiennictwa się przed Komisją Wojskową — 1 dzień i po przedstawieniu świadectwa z Wojskowej Komisji Lekarskiej w razie potrzeby na dalsze dni,
- f) w dniach składania egzaminów szkolnych w oparciu o przedłożone zaświadczenie dyrekcji szkół,
- g) w innych wypadkach usprawiedliwionych, jak np. klęski żywiołowej (pożar, powódź) po przedstawieniu odpowiednich zaświadczeń. Urlopów okolicznościowych nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

Ochrona i higiena pracy.

Art. 49.

1. Pracodawca obowiązany jest urządzić na terenie przedsiębiorstwa (budowy, zakładu) punkt sanitarny obsługiwany na każdej zmianie przynajmniej przez przeszkolonego pracownika lub sanitariusza. Sanitariusz może w czasie wolnym od pracy w swoim zakresie być zatrudniony przy innej pracy, odpowiadającej jego kwalifikacjom. Punkt sanitarny winien posiadać apteczkę i być zaopatrzony w narzędzia lekarskie i leki, niezbędne w niesieniu pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach przy pracy.
2. Czas zużyty przez pracownika w godzinach pracy na korzystanie z pomocy na punkcie sanitarnym wlicza się do czasu pracy i wynagradza się według stawki godzinowej, należnej pracownikowi według osobistego zaszeregowania.

Art. 50.

Na każdej placówce pracy winny znajdować się umywalnie, zaopatrzone w ręczniki i środki do mycia.

Art. 51.

Na każdej placówce pracy winna znajdować się czysta, bieżąca woda do picia, względnie w razie braku tejże, naczynia z przegotowaną wodą oraz pewna ilość kubków i urządzeń do ich płukania.

W miejscach pracy, w których picie wody jest niewskazane ze względów zdrowotnych, pracownicy winni otrzymywać do picia gotowaną miętę lub kawę.

Art. 52.

1. Przedsiębiorstwa (budowy, zakłady) obowiązane są do urządzenia i utrzymywania w należytych stanie na-

trysków lub łaźni, zaopatrzonych w ciepłą wodę i tak obliczonych, aby każdy pracownik mógł raz na tydzień skorzystać bezpłatnie z tych urządzeń.

Urządzenia te mogą być utrzymywane wspólnie przez kilka, blisko siebie położonych, mniejszych przedsiębiorstw (budów, zakładów).

2. Jeżeli przedsiębiorstwo (budowa, zakład) nie posiada odpowiednich urządzeń własnych, pracodawca winien wydawać bezpłatnie każdemu pracownikowi raz na tydzień bilet do łaźni publicznej.

Art. 53.

1. Pracodawca obowiązany jest do bezpłatnego dostarczania odzieży ochronnej i roboczej.
Kategorie robotników, uprawnionych do otrzymywania odzieży ochronnej i roboczej oraz normy określające ilość i rodzaj odzieży, podane są w załączniku Nr 15 do niniejszego układu.
2. Ubrania ochronne i robocze pozostają własnością przedsiębiorstwa i winny być zwrócone w przypadku zwolnienia pracownika.
3. Pracownik odpowiada za całość przydzielonych mu ubrań ochronnych i roboczych i winien zwrócić koszt tych przedmiotów, jeżeli uległy one uszkodzeniu lub utracie z jego winy lub niedbalstwa.
Koszt ten ustala pracodawca w porozumieniu z Radą Zakładową lub Delegatem, biorąc pod uwagę czas użytkowania i stopień zużycia tych przedmiotów.

Art. 54.

Przedsiębiorstwo (budowa, zakład) zorganizuje na własny koszt pranie i reparację odzieży ochronnej i roboczej. W przypadku niemożności wypełnienia tego warunku przez pracodawcę zwraca on tytułem kosztów prania i konserwacji, poniesionych przez pracownika 450.— zł w stosunku kwartalnym.

Art. 55.

Przy pracach niebezpiecznych, uciążliwych i szkodliwych dla zdrowia pracownicy otrzymywać będą dodatkową zapłatę za każdą godzinę pracy w tych warunkach. Wykaz tych prac i wysokość dodatków określa załącznik Nr 11 do niniejszego układu.

Art. 56.

Pracownicy w czasie zatrudnienia przy pracach szkodliwych dla zdrowia winni otrzymywać staraniem pracodawcy bezpłatnie i codziennie mleko lub inne środki odżywcze. Produkty te winien pracownik spożywać na miejscu.

Rodzaje prac szkodliwych dla zdrowia oraz ilość mleka ustalone zostały w załączniku Nr 13 do niniejszego układu.

Zmiany mogą nastąpić po porozumieniu stron i zatwierdzeniu przez Inspektora Pracy.

Nadto mają zastosowanie wszelkie instrukcje, dotyczące akcji BHP na tym odcinku, opracowane przez Wydział BHP, CRZZ i obowiązujące w przemyśle państwowym.

Art. 57.

Uprawnienia pracownika i członków jego rodziny w razie choroby, wypadku przy pracy, inwalidztwa, starości i śmierci — regulują przepisy ustaw o ubezpieczeniu społecznym.

Art. 58.

Kobieta w stanie ciąży ma prawo przerwać pracę na okres 12 tygodni (ustawowy okres ochronny), z których co najmniej 2 tygodnie powinny przypadać przed, a co najmniej 8 po porodzie, pozostałe zaś 2 tygodnie kobieta może wykorzystać dowolnie bądź bezpośrednio przed obowiązkową 2-tygodniową przerwę przed porodem, bądź bezpośrednio po obowiązkowej 8-tygodniowej przerwie po porodzie. W okresie przerw obowiązkowych nie wolno kobiety zatrudniać nawet za jej zgodą.

Art. 59.

Kobieta w stanie ciąży, zatrudniona przy uciążliwej pracy powinna być poczynając od 6-go miesiąca ciąży, przesunięta do pracy dogodniejszej z tym, że zarobek jej nie może być niższy od dotychczasowego przeciętnego zarobku z okresu 3-ch miesięcy.

W razie sporu decyzję co do zmiany rodzaju pracy wydaje Inspektor Pracy.

Art. 60.

1. Umowa o pracę z kobietą, która pracuje przynajmniej od 3-ch miesięcy nie może być wypowiedziana, ani rozwiązana tak w całym okresie ciąży, jak i w czasie ustawowej 8-10-12 tygodniowej przerwy po porodzie.

2. Rozwiązanie umowy o pracę w okresach przewidzianych w pkt. 1 jest dopuszczalne z ważnych przyczyn lub z winy pracownicy. Rozwiązanie takie wymaga dla swej ważności zgody Rady Zakładowej lub Delegata. W razie sporu strony mogą się odnieść do Komisji Pojednawczo - Rozjemczej przy właściwym Inspektorze Pracy.
W zakładach, w których nie ma Rady Zakładowej lub Delegata, rozwiązanie umowy wymaga zgody Obwodowego Inspektora Pracy.
3. Rozwiązanie umowy o pracę przez pracodawcę z ważnych przyczyn nie może jednak nastąpić w okresie 4 miesięcy przed porodem, chyba, że zakład pracy ulega zupełnej likwidacji.

Art. 61.

Umowa o pracę, która wygaślaby w okresie 4-ch miesięcy przed porodem, jeżeli zawarta jest na okres określony lub na okres wykonania określonej roboty, ulega przedłużeniu do dnia porodu.

Art. 62.

Zabronione jest zatrudnianie kobiet od czwartego miesiąca ciąży oraz kobiet posiadających dzieci w wieku do 18 mies. w godzinach nadliczbowych, w porze nocnej, lub poza stałym miejscem pracy.

Art. 63.

Matkom karmiącym przysługuje prawo korzystania w ciągu godzin pracy z dwóch półgodzinnych lub jednogodzinnej przerwy w pracy, które wlicza się do godzin pracy.

Art. 64.

W razie śmierci pracownika, niezależnie od świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego, pracodawca jest obowiązany wypłacić rodzinie zmarłego odprawę pośmiertną na warunkach rozporządzenia o umowie o pracę pracowników umysłowych i fizycznych.

Art. 65.

W razie śmierci pracownika spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem przy pracy, pracodawca wypłaci rodzinie pracownika, będącej na jego utrzymaniu, zasiłek w wysokości 3-miesięcznych zarobków, nadto, o ile pracownik pracował w danym przedsiębiorstwie więcej niż trzy lata, pracodawca wypłaci dodatkowo za każdy dalszy przepracowany rok zasi-

łek w wysokości połowy miesięcznych zarobków. Przepis niniejszy nie ogranicza ewentualnej odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorstwa za szkody i straty, spowodowane wypadkiem przy pracy.

Rozdział V.

Dyscyplina pracy.

Art. 66.

Pracodawca obowiązany jest projekt regulaminu pracy przedstawić do zatwierdzenia Radzie Zakładowej lub Delegatowi i umożliwić pracownikom zapoznanie się z jego treścią. Regulaminy pracy winny być zaopatrzone w podpisy pracodawcy, Rady Zakładowej (Delegata) oraz Obwodowego Inspektora Pracy.

Art. 67.

Pracownik obowiązany jest do ścisłego przestrzegania regulaminu pracy (art. 66), a w szczególności do punktualnego rozpoczynania i kończenia pracy, jak również nie opuszczania pracy bez uprzedniego uzgodnienia z pracodawcą. W przypadkach nagłych pracownik powinien zawiadomić pracodawcę lub jego zastępcę o opuszczeniu pracy.

Art. 68.

W przypadkach, gdy praca umowna nie wypełnia pracownikowi całkowicie dnia pracy, pracodawca ma prawo dać mu pracę dodatkową, możliwie odpowiadającą jego kwalifikacjom, a w przypadkach wyjątkowych i inną, z zagwarantowaniem jego płacy poprzedniej.

Art. 69.

Pracodawca ma prawo nakładania kar zgodnych z regulaminem pracy tylko za zgodą właściwego organu Związku.

Rozdział VI.

Postanowienia specjalne.

Art. 70.

1. W miejsce stosowanego ogólnie obowiązku przedsiębiorstwa płatnego zwalniania pracowników, powołanych przez Związek do zadań społecznych, pracodawca będzie płacił na rzecz Związku 0,5% sumy wynagrodzeń brutto wszystkich pracowników.

Sumy te pracodawca obowiązany jest wpłacać do kasy Związku najdalej do dnia 10 każdego miesiąca za miesiąc ubiegły.

2. Pracodawca obowiązany jest do udzielania bezpłatnego urlopu z zachowaniem świadczeń socjalnych pracownikowi powołanemu przez Związek do pełnienia społecznych lub państwowych obowiązków. Przerwę spowodowaną przez powyższe odwołanie pracownika wlicza się do czasu pracy w zakładzie.
3. Delegowanie przez Związek na kursy i do szkół specjalnych uważa się za pracę o znaczeniu społecznym w rozumieniu niniejszego artykułu.

Art. 71.

1. Przedsiębiorstwa, stosujące niniejszy układ zbiorowy, obowiązane są wpłacać z własnych funduszków 2% od zarobków brutto swoich pracowników na Fundusz Budowlany Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce w terminie do dnia 10 każdego miesiąca, za miesiąc ubiegły, na konto bankowe wskazane przez Związek. Przepis ten obowiązuje jedynie do dnia 31 grudnia 1949 r.
2. Fundusz Budowlany jest własnością Związku. Do ogólnego zarządzania Funduszem Budowlanym powołana jest Rada Funduszu Budowlanego, w skład której wchodzi w równej liczbie przedstawiciele Związku oraz przedstawiciele przedsiębiorstw, świadczących na rzecz Funduszu. Przewodniczącym Rady Funduszu Budowlanego będzie przedstawiciel CRZZ. Fundusz Budowlany przeznaczony jest na popieranie budownictwa mieszkaniowego dla członków Związku oraz inwestycji budowlanych o charakterze publicznym w ramach Państwowego Planu Inwestycyjnego.

Art. 72.

Pracodawca obowiązany jest zwrócić pracownikowi różnicę pomiędzy faktycznymi kosztami przejazdów do miejsca pracy i z powrotem, a ceną biletu ustaloną przepisami taryfowymi dla pracowników zatrudnionych w przemyśle państwowym.

Rozdział VII.

Postanowienia końcowe.

Art. 73.

Spory pomiędzy pracodawcą a pracownikami, wynikające ze stosowania niniejszego układu, rozstrzyga właściwy Inspek-

tor Pracy, co nie pozbawia stron prawa dochodzenia swych roszczeń na drodze sądowej.

Art. 74.

Pracodawca jest obowiązany do zaopatrzenia Rady Zakładowej lub Delegata w egzemplarze niniejszego układu wraz z załącznikami oraz katalogu norm i cen jednostkowych w ilości, co najmniej 1-go egzemplarza dla każdego z 25 zatrudnionych, w każdym przypadku jednak nie mniej niż 3 egzemplarze na każdy zakład.

Art. 75.

We wszystkich sprawach nieuregulowanych niniejszym układem mają zastosowanie przepisy obowiązującego ustawodawstwa pracy.

Art. 76.

1. Zaszeregowania pracowników dokonywać będzie Komisja Kwalifikacyjna, złożona z dwóch przedstawicieli pracodawcy, upoważnionych do przyjmowania danej kategorii pracowników i dwóch przedstawicieli Rady Zakładowej lub Delegata. W razie nieosiągnięcia jednomyślności lub w razie sprzeciwu zgłoszonego przez zainteresowanego pracownika, spór rozstrzygnięty zostanie w porozumieniu z miejscowym Oddziałem Związku Zawodowego, względnie skierowany do Komisji Pojednawczo-Rozjemczej przy Obwodowym Inspektorze Pracy.
2. Przepisy artykułu niniejszego nie dotyczą zaszeregowania i przeszerowania pracowników, których przyjmowanie i zwalnianie nie wymaga — zgodnie z Art. 3 tego układu — zgody Rady Zakładowej lub Delegata.

Art. 77.

1. Obowiązujące normy pracy, zaszeregowanie robót oraz ceny jednostkowe (stawki akordowe) podane są w Katalogu Norm i Cen Jednostkowych, stanowiącym załącznik Nr 27 do Układu Zbiorowego Pracy w Budownictwie z dnia 7 maja 1949 r. Załącznik ten strony przyjmują, jako integralną część niniejszego Układu.
2. W przypadku wykonywania robót, dla których normy nie zostały ustalone w Katalogu Norm i Cen Jednostkowych, jako normy podstawowe dla obliczania cen jednostkowych (akordowych), należy do czasu ustalenia normy w Katalogu przyjmować normy cza-

sowe, podane w kosztorysach wzorcowych P.K.N.

Powyższe normy czasowe należy zmniejszyć o część przeznaczoną dla robót pomocniczych, nie wchodzących w zakres obowiązków akordanta. Współczynniki zmniejszenia dla poszczególnych działów robót podane są w załączniku Nr 16.

3. W przypadku niemożności ustalenia normy jednym z wyżej podanych sposobów, określenie normy nastąpić może poprzez komisyjne ustalenie czasu wykonywania danej roboty w określonych warunkach przez pracodawcę i Radę Zakładową (Delegata) przeprowadzane:
  - a) na podstawie zbadania faktycznego czasu wykonywania robót identycznych lub podobnych. Tak określoną normę przedsiębiorstwo winno przesłać do Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców Budowlanych R. P. i do Zarządu Głównego Związku,
  - b) w oparciu o normy, znajdujące się w literaturze technicznej, a w szczególności: analizie robót budowlanych b. M.S.W. z 1938 r., w Podstawach Analizy Cen Robót Drogowych i Mostowych Min. Komunikacji z 1948 r., w Normach Robotniczych i Materiałów N.D. 27 Dział I z 1948 r., w Normach Czasowych Centralnego Zarządu Energetyki, w podręczniku T.O.R.

Art. 78.

Integralną część niniejszego układu stanowią następujące załączniki:

- Załącznik Nr 1 — Tabela stawek godzinowych wynagrodzenia pracowników fizycznych w poszczególnych strefach.
- „ „ 2 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych i inżynierskich.
- „ „ 2a — Uzupełniająca tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych, obowiązująca wyłącznie przy robotach konserwatorskich na obiektach zabytkowych.
- „ „ 3 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach instalacyjno-montażowych.

- Załącznik Nr 4 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych w wytwórniach i zakładach prefabrykacji.
- „ „ 5 — Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych zatrudnionych w warsztatach pomocniczych i remontowych przedsiębiorstw budowlanych.
- „ „ 6 — Wykaz stref.
- „ „ 7 — Ustalenie dodatkowej stawki wynagrodzenia dla IX grupy tabel zaszeregowania przy robotach o charakterze specjalnym.
- „ „ 8 — Wynagrodzenie młodocianych, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa w charakterze uczniów.
- „ „ 9 — Zasady wynagrodzenia za szkolenie uczniów.
- „ „ 10 — Zasady wynagradzania osób zatrudnionych przy pilnowaniu.
- „ „ 11 — Tabela dodatków specjalnych.
- „ „ 12 — Świadczenia przy pracach wyjazdowych.
- „ „ 13 — Wykaz kategorii pracowników, którym przysługuje $\frac{1}{2}$ litra mleka dziennie z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia.
- „ „ 14 — Zasady premiowania pracowników fizycznych zatrudnionych w systemie dniówki z premią.
- „ „ 15 — Kategorie pracowników uprawnionych do otrzymywania ubrań roboczych i ochronnych ze wskazaniem rodzaju i czasokresu zużycia.
- „ „ 16 — Tabela współczynników zmniejszających dla działów robót, nie wchodzących w zakres obowiązku akordanta.
- „ „ 17 — Tabela ryczałtów miesięcznych dla pracowników fizycznych, zatrudnionych w biurach przedsiębiorstw.
- „ „ 18 — Tabela zaszeregowania pracowników umysłowych w budownictwie.
- „ „ 19 — Tabela wynagrodzeń pracowników umysłowych.

Załącznik Nr 20 — Tabela dodatków funkcyjnych.

„ „ 21 — Tabela zaszerzowania pracowników umysłowych działów finansowo-księgowych w budownictwie.

„ „ 22 — Tabela płac pracowników umysłowych działów finansowo-księgowych w budownictwie.

ZARZĄD GŁÓWNY ZWIĄ-
ZKU ZAWODOWEGO
PRACOWN. BUDOWN.,
CERAMIKI I POKREWNÝCH
ZAWODÓW W POLSCE

STOWARZYSZENIE ZAWO-
DOWE PRZEMYSŁOWCÓW
BUDOWLANYCH R. P.
W WARSZAWIE

(—) *Marian Baryła*

(—) *Inż. Michał Płoszajski*

(—) *Zygmunt Garnkowski*

(—) *Mgr. Wacław Zagórowski*

(—) *Inż. Oskar Vieweger*

(—) *Zygmunt Wolski*

Warszawa, dnia 3 sierpnia 1949 r.

Załącznik Nr 1.

Tabela stawek godzinowych wynagrodzenia pracowników fizycznych w poszczególnych strefach.

Grupa	Strefa I zł	Strefa II zł	Strefa III zł
I	48,00	44,50	42,50
II	53,00	49,00	45,00
III	58,00	53,50	49,50
IV	64,00	59,00	55,00
V	73,00	67,50	62,50
VI	83,00	77,00	71,00
VII	93,00	86,00	79,50
VIII	103,00	95,00	88,00

U w a g a : Powyższe stawki płac uwzględniają dodatek, przysługujący pracownikom fizycznym budownictwa z tytułu sezonowości pracy.

Załącznik Nr 2.

T A B E L A 1.

**Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych
przy robotach budowlanych i inżynierskich.**

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudniony przy: sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych na budowach itp.). 2. Goniec. 3. Figurant przy robotach pomiarowych.
II.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudniony przy załadunkach, wyładunkach, przenoszeniu, przerzucaniu i transportach materiałowych, odpadków (prócz stałych załóg środków transportowych), przy plantowaniu terenu i przerzucaniu ziemi, przy robotach budowlanych, przy czyszczeniu cegły, przy regulacji ruchu, przy robotach na drogach, torach kolejowych i przy transportach budowlanych. 2. Zatrudniony przy sprzątaniu lokali wybudowanych i placu budowy. 3. Robotnik przy robotach torowych. 4. Pomoc rzemieślnika przy robotach malarskich.
III.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc rzemieślnika przy robotach asfaltowych, brukarskich, murarskich, kamieniarskich, posadzkarskich, ciesielskich, stolarskich, kowalskich, blacharskich, dekarских, zduńskich, izolacyjnych, szklarskich, zbrojarskich, ślusarskich itp. 2. Robotnik pomocniczy przy robotach betoniarskich. 3. Robotnik stale obsługujący środki transportowe (załadunki i wyładunki). 4. Robotnik rozbiórkowy. 5. Robotnik przy wytwarzaniu tłucznia ceglanego. 6. Kopacz przy robotach budowlanych. 7. Pomoc przy obsłudze maszyn i palenisk. 8. Woźnica. 9. Obsługa i konserwacja roboczych torów szynowych. 10. Robotnik samodzielny przy plantowaniu koron nasypów dróg, dużych powierzchni, pracujący na zasadzie profilu. 11. Robotnik przy robotach regulacyjnych (faszynowych, materacowych, kamiennych).

12. Robotnik przyuczony do układania, rozbierania torów i rozjazdów oraz do podnoszenia i podbijania torów i rozjazdów.
  13. Obsługa pompy nurka.
- IV.
1. Podręczny przy pracy zespołowej np. w systemie trójkowym lub dwójkowym.
  2. Betoniarz odpowiedzialny za dozowanie mieszanek.
  3. Układacz sączków odwadniających.
  4. Pomoc maszynisty maszyn parowych, smarownik.
  5. Obsługa prostych urządzeń mechanicznych o napędzie elektrycznym, jak: dźwigarki, transportery, kruszarki, mieszarki dla zapraw, mniejsze sprężarki, terenowe obrabiarki do drzewa.
  6. Taraniarz.
  7. Koźlarz.
  8. Gracownik.
  9. Łamacz kamienia w kamieniołomach.
  10. Skarpiarz wykopów i nasypów, pracujący samodzielnie.
  11. Darniarz samodzielny.
  12. Płotkarz samodzielny.
  13. Sadzonkarz wikliny samodzielny.
  14. Studniarz na studnie kopane (kręgowe).
  15. Podręczny przy robotach torowych, pracujący samodzielnie przy cięciu szyn i przy wierceniu otworów w szynach lub laszach.
  16. Pomoc nurkowa, ubieranie nurka, obsługa urządzeń cięcia i spawania oraz urządzeń pneumatycznych.
- V.
1. Cieśla przy szalowaniach prostych, przy konstrukcjach budynków, szop drewnianych i prostych wiązań dachowych, przy obróbce podkładów, mostownic, kozłów oporowych itp.
  2. Betoniarz samodzielny.
  3. Obsługa betoniarek o napędzie elektrycznym.
  4. Palacz przy maszynach parowych nieegzaminowany.
  5. Zbrojarz do gięcia i montażu, pracujący pod kierunkiem bez obowiązku czytania rysunków konstrukcyjnych.
  6. Kowal budowlany dla odkówek prostych.
  7. Kowal pracujący przy remoncie narzędzi torowych oraz remontowaniu części nawierzchni żelaznej.
  8. Dekarz papowy.
  9. Szklarz na roboty proste, jak szklenie otworów w płaszczyznach pionowych itp.

10. Izolator przy typowych izolacjach ochronnych murów.
  11. Szlifierz lastrico.
  12. Murarz podręczny przy pracy zespołowej.
  13. Taraniarz fachowy przy robotach brukarskich.
  14. Kiszkarz przy robotach regulacyjnych (faszynowych).
  15. Tamiarz przy robotach regulacyjnych na ostrogi i opaski.
  16. Pomoc nurkowa wykwalifikowana; linkowy sygnalista, odpowiedzialny za bezpieczeństwo nurka.
  17. Kierownik motorówki z motorem przyczepnym.
  18. Kierownik barki bez własnego napędu.
  19. Malarz na proste roboty bez dobierania kolorów.
- VI.
1. Murarz samodzielny przy prostych robotach, posadzkach murarskich i tynkach zwykłych.
  2. Układacz rur betonowych i kamionkowych przy kanalizacjach deszczowych, odpowiedzialny za spadki.
  3. Cieśla konstrukcyjny i na skomplikowane szalowania oraz odpowiedzialny za prawidłowe ustawienie wszelkich szalowań.
  4. Zbrojarz samodzielny, pracujący na podstawie rysunków konstrukcyjnych.
  5. Kowal warsztatowy przy remontach maszyn i urządzeń.
  6. Dekarz dachówkowy i eternitowy.
  7. Szklarz na roboty skomplikowane, jak szklenie witrażowe dachów szklanych itp.
  8. Stolarz budowlany przy robotach prostych warsztatowych stolarki budowlanej, pracujący pod kierunkiem oraz przy obsadzaniu i pasowaniu gotowej stolarki na budowach.
  9. Okuwacz stolarki budowlanej.
  10. Ślusarz budowlany, pracujący pod kierunkiem.
  11. Malarz na proste roboty olejne oraz roboty klejowe w kolorach jasnych.
  12. Blacharz na typowe roboty budowlane.
  13. Maszynista maszyn budowlanych typowych, wymagających obsługi ze znajomością konstrukcji motorów spalinowych.
  14. Szlifierz maszynowy na roboty lastricowe i kamieniarskie.

15. Posadzkarz układacz na lastrico jednolite, jastrychy cementowe lub magnezytowe, płytki cementowe i klepkę.
  16. Cykliniarz.
  17. Brukarz na bruki z kamienia polnego, łamanego i płyty chodnikowe.
  18. Izolator na izolacje specjalne.
  19. Asfalcjarz (układacz i grabkarz) pracujący w zespole pod kierunkiem.
  20. Palacz egzaminowany maszyn parowych.
  21. Tamiarz przy robotach regulacyjnych na zamknięciach.
  22. Strzałowy przy rozsadzaniu gruntów środkami wybuchowymi.
  23. Torowy przy robotach torowych pracujący pod kierunkiem.
  24. Motorzysta na motorówce.
  25. Kierownik motorówki.
- VII.
1. Murarz samodzielny na fasady, narożniki, sklepienia, kanały sklepione, licowanie, roboty szamotowe, (prócz pieców przemysłowych), tynki gładkie (w wykonaniu III i IV kat. norm. P. K. N.), roboty ciągnięte szablonem, wyprawy szlachetne, cyklinowane lub natryskiwane.
  2. Murarz pełniący funkcję pierwszego murarza w zespołach trójkowych i dwójkowych, niezależnie od rodzaju roboty, nawet przy robotach prostych.
  3. Blacharz na skomplikowane roboty budowlane, jak np.: krycie miedzią, ołowiem, przy kryciu łuskowym itp.
  4. Cieśla samodzielny na roboty konstrukcyjne skomplikowane, pracujący na podstawie rysunków roboczych.
  5. Ślusarz samodzielny w warsztatach pomocniczych na budowach przy remoncie sprzętu i maszyn budowlanych.
  6. Stolarz budowlany, samodzielny na robotę ręczną i maszynową.
  7. Malarz na roboty olejne o efektownych wykończeniach oraz roboty klejowe w kolorach pełnych, odpowiedzialny za dobór składników farb.
  8. Tapeciarz.
  9. Zdun.

10. Maszynista-mechanik na ciężkim sprzęcie budowlanym.
11. Posadzkarz, układacz na lastro jednolite ze wzorami, płytki lastricowe, terrakotowe, kamienne, ksylo-lity, glazurę i parkiet ze wzorami.
12. Spawacz samodzielny dla spawania acetylenowego i elektrycznego.
13. Mechanik do naprawy i konserwacji urządzeń na budowie.
14. Sztukator budowlany na roboty typowe.
15. Kamieniarz budowlany.
16. Brukarz wykwalifikowany na bruki z półbruczku, kostki drobnej i grubej.
17. Asfalcjarz wykwalifikowany.
18. Wiertacz samodzielny przy badawczych i poszukiwawczych wierceniach gruntu.
19. Torowy przy wszelkich robotach torowych, pracujący samodzielnie na podstawie rysunków.
20. Szklarz na roboty lustrzane i szlifowane.

- VIII.
1. Stolarz budowlany samodzielny na wszelkie roboty o rysunku specjalnym przy wykończeniu meblowym.
  2. Zdun specjalista kuchen typu restauracyjnego, specjalista budowy pieców piekarskich.
  3. Sztukator budowlany na ozdobne profile ciągnięte, kształtowanie form, stiuki.
  4. Kamieniarz na roboty specjalne, elementy architektoniczne, licowanie płytkami szlifowanymi.
  5. Blacharz przy kryciu kopuł i wież.
  6. Wiertacz samodzielny na wiercenia studzien głębo-kich.
  7. Monter-mechanik samodzielnie obsługujący i odpowiedzialny za ruch dużego zespołu maszyn budowlanych.

U w a g a :

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od, należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej biorącego udział w akordzie.

T A B E L A 1a.

Uzupełniająca tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach budowlanych, obowiązująca wyłącznie przy robotach konserwatorskich na obiektach zabytkowych.

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
IV.	1. Pomoc przy robotach odkrywczych i badawczych. 2. Pomoc sztukatorska. 3. Robotnik rozbiórkowy części elementów budynków zabytkowych.
VI.	1. Specjalista od zastrzyków cementowych.
VII.	1. Murarz samodzielny na mury z uskokami, pilastrami, sklepieniami, roboty elewacyjne itp. 2. Dekarz dachówkowy przy dachach zabytkowych.
VIII.	1. Murarz na roboty specjalne, jak skomplikowane sklepienia, historyczne wiązania murów, roboty ciągnięte. 2. Blacharz na ozdobnych robotach dachowych, jak lukarnie, kosze, żygacze. 3. Ślusarz na roboty o specjalnym rysunku ozdobnym. 4. Posadzkarz na roboty o specjalnym rysunku ozdobnym przy układaniu z poszczególnych deszczulek. 5. Cieśla samodzielny, pracujący w naturze nie według profilu oraz ręczna obróbka artystyczna.
IX.	1. Sztukator-rzeźbiarz samodzielny, pracujący na podstawie rysunku lub samodzielnie uzupełniający sztukaterię. 2. Stolarz-snycerz przy przeróbce ręcznej nie typowej. 3. Kowal - ślusarz, kamieniarz - rzeźbiarz, ręcznie wykonywający według rysunku lub z natury elementy artystyczne. 4. Malarz artystyczny na polichromię itp.

U w a g a :

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczanej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej biorącego udział w akordzie.

Załącznik Nr 3.

Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych przy robotach instalacyjno - montażowych.

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudniony przy sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu w porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych na budowach itp.). 2. Goniec. 3. Figurant przy robotach pomiarowych.
II.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudniony przy: załadunkach, wyładunkach, przenoszeniu, przerzucaniu i transportach materiałowych odpadków itp., (oprócz stałych załóg środków transportowych), przy plantowaniu terenu i robotach ziemnych, jako pomoc kopaczy, przy ręcznym pompowaniu wody z kanałów, przy sypaniu materiałów filtracyjnych do filtrów, przy regulacji ruchu przy robotach na drogach, torach kolejowych i przy transportach budowlanych. 2. Pomoc rzemieślnika przy robotach elektrotechnicznych wewnętrznych.
III.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc rzemieślnika przy robotach ślusarskich, kowalskich, izolacji, przewodów i bruzd monterskich, wodociągowo - kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania, wietrzenia, chłodniczych, wiertniczych i przy urządzeniach specjalnych instalacji gazowych. 2. Kopacz przy kopaniu dołów pod fundamenty słupów, urządzeń stacyjnych, rowów kablowych, uzienień dołów pod słupy drewniane i betonowe oraz wszelkich kanałów. 3. Pomoc przy obsłudze maszyn i palenisk. 4. Woźnica.
IV.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cieśla (sztajfiarz) przy szalowaniu i rozpieraniu wykopów kanałowych do głębokości 2 m. 2. Układacz sączków odwadniających i drenów. 3. Pomocnik spawacza elektrycznego i acetylenowego. 4. Pomoc monterska do samodzielnych prac przy rozbiorach starych instalacji prostych i silnoprądowych lub słaboprądowych, przy układaniu kabli i instalacjach sanitarnych, c. o. itp. 5. Oczyszczanie kotłów z kamienia.
V.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cieśla (sztajfiarz) przy szalowaniu i rozpieraniu wykopów kanałowych przy głębokości ponad 2 m.

2. Monter pracujący pod kierunkiem przy robotach instalacyjnych, typowych wod.-kan., c. o. i gazowych.
3. Elektro-tele-radiomonter, pracujący przy typowych instalacjach prostych, jak np. szycie i lutowanie kabli, gięcie i układanie rur Bergmana, obsadzanie puszek, naciąganie przewodów, zakładanie sprzętu, nakręcanie izolatorów na haki i trzony, obsadzanie trzonów z izolatorami na konstrukcjach wsporczych itp.

- VI.
1. Cieśla samodzielny na montaż słupów bliźniaczych A-owych drewnianych od stacji słupowych i innych.
  2. Monter instalacyjny pracujący samodzielnie przy instalacjach typowych wod.-kan., c. o. i gazowych.
  3. Kowal warsztatowy przy remontach maszyn i urządzeń dla naprawy narzędzi.
  4. Spawacz na roboty acetylenowe przy cięciu i prostych robotach spawalniczych.
  5. Tokarz przy obróbce drobnych narzędzi i sprzętu.
  6. Elektro-tele-radiomonter samodzielny na instalacje świetlne domowe, na instalacje dzwonek, na przyłącza i piony na linie napowietrzne, na tablice rozdzielcze oświetleniowe, na instalacje wewnętrzne kabelkiem obolowionym, na rurowanie przy instalacjach głośnikowych.
  7. Tele-radiomonter pracujący pod kierunkiem przy urządzeniach stacyjnych.
  8. Elektromonter, pracujący pod kierunkiem na wysokie napięcie.

- VII.
1. Monter samodzielny wykonujący na podstawie rysunków instalacje wod.-kan., c. o. i gazowe.
  2. Monter samodzielny na wentylacje, odemglanie i dopylanie i urządzenia przeciwpożarowe, automatyczne i specjalne.
  3. Izolator samodzielny na wiercenia badawcze i poszukiwawcze gruntu.
  4. Wiertacz samodzielny na wiercenia badawcze i poszukiwawcze gruntu.
  5. Ślusarz warsztatowy na roboty odpowiedzialne.
  6. Spawacz na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniach rurowych.
  7. Tokarz przy obróbce części mechanicznych, szeregowo-równoległych, przełącznikowych itp., instalacje wewnętrzne urządzeń radiowych.

8. Elektromonter na pojedyncze układy rozdzielcze niskiego napięcia przemysłowe, wykonywane wg specjalnych przepisów, na typowe instalacje siłowe, na specjalne instalacje sygnalizacyjne, na sieć niskiego napięcia, na instalacje dźwigów towarowych i na kable niskiego napięcia.

- VIII.
1. Monter samodzielny pracujący na podstawie rysunków na: stacje pomp i hydrofonów, pralnie mechaniczne i kuchnie parowe, magazyny paliw płynnych, urządzenia kotłowni zdala-czynnych, parociągi, gazociągi i ropociągi, oczyszczanie ścieków, aparaty i urządzenia do ulepszeń wód studziennych, rzecznych, kopalnianych, kondensacyjnych i innych, rozdzielnie pary.
  2. Izolator przy izolowaniu kotłów, zbiorników, rozdzielni itp.
  3. Spawacz samodzielny na roboty ogrzewnicze i rurociągi.
  4. Tele-monter na kable miejskie niskoparowe, słaboprądowe na centrale telefoniczne ręczne.
  5. Elektromonter samodzielny na rozbudowane wielopolowe rozdzielnie przemysłowe niskiego napięcia, na podstacje i rozdzielnie wysokiego napięcia do 10 KV, na małe nastawnie i typowe układy sterownicze i sygnalizacyjne, na aparaty pomiarowe, na kable wysokiego napięcia do 10 KV, na sieci wysokiego napięcia do 20 KV, na układy siłowe, przemysłowe, na dźwigi osobowe i osobowo-towarowe.
  6. Wiertacz samodzielny na wiercenie studzien głębokich.

- IX.
1. Monter samodzielny pracujący na podstawie rysunków, na urządzenia chłodnicze, klimatyzacyjne, na roboty specjalne, skomplikowane aparaty i przyrządy.

U w a g a :

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej, biorącego udział w akordzie.

Załącznik Nr 4.

Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych w wytwórniach i zakładach prefabrykacji.

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	1. Zatrudnieni przy sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych itp.). 2. Goniec.
II.	1. Zatrudnieni przy transportach, polewaniu wyrobów z ewentual. donoszeniem wody, czyszczeniu i smarowaniu form, przekładaniu lekkich form, donoszeniu trzciny do hali fabrycznej itp.
III.	1. Pomoc rzemieślnika przy robotach kamieniarskich, stolarskich, zbrojarskich, ślusarskich, kowalskich, przenoszenie ciężkich form ponad 80 kg., przenoszenie i układanie elementów prefabrykowanych, przenoszenie, przewożenie, przesiewanie, przerzucanie żwiru, piasku, cementu itp. 2. Robotnik pomocniczy przy robotach betoniarskich, jak np. dowóz kruszywa i betonu, pomoc przy mieszaniu i rozszalowaniu betonu, napełnianie i ubijanie dużych form, szpachlowanie wyrobów (płyt) terrazo, zbijanie dachówki itp. 3. Obsługa i konserwacja torów szynowych. 4. Woźnica. 5. Robotnik przy wytwarzaniu tłucznia środkami mechanicznymi. 6. Kopacz przy wydobywaniu żwiru. 7. Pomoc przy obsłudze maszyn i palenisk. 8. Robotnik zatrudniony przy segregowaniu i obcinaniu trzciny, podwożeniu i odwożeniu form od i do prasy przy wyrobie płyt izolacyjnych, rozformowaniu płyt izolacyjnych itp.
IV.	1. Robotnik odpowiedzialny za dozowanie mieszanek ręcznie i maszynowo. 2. Robotnik zatrudniony przy ręcznym wytwarzaniu tłucznia kamiennego. 3. Pomoc maszynisty maszyn parowych. 4. Obsługa prostych urządzeń mechanicznych o napędzie elektrycznym, jak np. dźwigarek, betoniarerek, wibratorów przyczepnych, pustaczarek, ubijarek, transporterów, kruszarek, mieszarek do za-

praw, mniejszych sprężarek, obrabiarek do drzewa, piły tarczowej, maszyn do wiązania mat trzciniowych, obsługa betoniarki i mieszarki w wytw. mat. trzciniowych itp.

5. Robotnik zatrudniony przy napełnianiu betonem pustych form, przy formowaniu i prasowaniu płyt izolacyjnych i przy impregnacji wełny drzewnej.

V. 1. Betoniarz zatrudniony przy prefabrykacji nieskomplikowanych elementów ręcznie lub mechanicznie, jak np. elementów drogowych, pustaków ściennych i stropowych niezbrojonych, dachówek, kręgów, rur niezbrojonych, podkładów kolejowych itp.

2. Palacz przy maszynach parowych, nieegzaminowany.

3. Zbrojarz do gięcia i montażu, pracujący pod kierunkiem, bez obowiązku czytania rysunków konstrukcyjnych.

4. Kowal do odkówek prostych.

5. Szlifierz terrazo na szlifierce talerzowej.

VI. 1. Betoniarz samodzielny na elementy zbrojone, jak np. belki i pustaki zbrojone, sztukateria zbrojona, słupy i elementy ogrodzeniowe, wiązary słupy i rury zbrojone, maszty i słupy oświetleniowe i dla linii przemysłowych, elementy dachowe zbrojone itp.

2. Zbrojarz samodzielny, pracujący na podstawie rysunków konstrukcyjnych.

3. Szlifierz maszynowy na roboty kamieniarskie i terazzo na szlifierce ściernej.

4. Kamieniarz na roboty proste, jak np. wyrób kostki rzędowej półbruczku, krawężników itp.

5. Kowal warsztatowy przy remoncie maszyn i urządzeń.

6. Stolarz warsztatowy przy robotach prostych.

7. Ślusarz pracujący pod kierunkiem przy konserwacji maszyn i urządzeń.

8. Maszynista maszyn zakładowych, wymagających obsługi ze znajomością konstrukcji motorów spalinowych.

9. Palacz egzaminowany maszyn parowych.

VII. 1. Betoniarz wysokokwalifikowany na roboty specjalne, jak np. belki strunowe i przedprężone elementy i wyroby z pianobetonu itp.

2. Ślusarz samodzielny w warsztatach pomocniczych przy remoncie maszyn i sprzętu.
3. Stolarz samodzielny na roboty ręczne, maszynowe, modelowe i formowe.
4. Spawacz samodzielny do spawania acetylenowych i elektrycznych.
5. Mechanik do napraw i konserwacji urządzeń na zakładzie.
6. Kamieniarz na czystą obróbkę.

- VIII.
1. Kamieniarz na roboty specjalne elementów architektonicznych.
  2. Stolarz - modelarz na wszelkie roboty o rysunku specjalnym przy wykonaniu precyzyjnych modeli.

U w a g a :

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzysty należy rozumieć pracownika kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej biorącego udział w akordzie.

Załącznik Nr 5.

Tabela zaszeregowania pracowników fizycznych, zatrudnionych w warsztatach pomocniczych i remontowych przedsiębiorstw budowlanych.

Nr grupy	Wyszczególnienie specjalności i funkcji
I.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudniony przy sprzątaniu, czyszczeniu i utrzymaniu w porządku (magazynów, świetlic, kantorów, pomieszczeń biurowych itp.). 2. Goniec.
II.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zatrudniony przy utrzymaniu w porządku placu przy załadunkach, wyładunkach, przewożeniu, przetrzuceniu i transportach materiałowych oprócz prac ręcznych przy manipulacji ciężkimi elementami.
III.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ładowacz przy załadunku i wyładunku elementów stalowych konstrukcji, maszyn i innych ciężarów, wymagających dużego wysiłku i uwagi ze względu na bezpieczeństwo. 2. Obsługa i konserwacja roboczych torów szynowych.

3. Pomocnik maszynisty, spawacza elektrycznego i acetylenowego, rozwiertacza, skręcacza konstrukcji, monter maszyn, ślusarza, kowala, formiarza, tapicera.
  4. Pomocnik maszynisty sprzętu budowlanego lekkiego.
  5. Woźnica.
- IV.
1. Obsługa prostych maszyn jak: dmuchawy, małe sprężarki, prasy śrubowe ręczne, prasy mimośrodowe lekkie, gwinciarki, proste roboty malarskie.
  2. Pomocnik magazyniera narzędziowego i części zamiennych obeznany z ich zużyciem i konserwacją.
  3. Pomocnik maszynisty sprzętu budowlanego ciężkiego.
  4. Pomocnik elektrotechnika i galwanizatora ze znajomością materiału i sprzętu.
- V.
1. Skręcarz konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
  2. Nitownik - podpieracz.
  3. Nagrzewacz nitów na ogrzewaczach koksowych.
  4. Kowal na odkówki proste.
  5. Dźwigowy na mniejszym dźwigu suwnicowym.
  6. Palacz maszyn parowych nieegzaminowany.
  7. Obsługa nieskomplikowanych obrabiarek przy wykonywaniu prostych robót, jak wiercenie, przebijanie, struganie, frezowanie, dłutowanie, przeciąganie, obcinanie.
  8. Odlewnik - rdzeniarz.
  9. Stolarz na roboty surowe.
  10. Obsługa wykwalifikowana pras.
  11. Elektromonter przy robotach nieskomplikowanych jak np. nawijanie szablonowych cewek i montaż prostych tabliczek rozdzielczych oraz typowych instalacji.
- VI.
1. Skręcacze konstrukcji stalowych samodzielny.
  2. Nitownik czołowy na ręczną robotę i podpieracz na pneumatycznych podpieraczach.
  3. Składacz konstrukcji stalowych, pracujący w zespole pod kierunkiem.
  4. Nagrzewacz kwalifikowany na piece elektryczne oporowe.
  5. Palacz maszyn parowych egzaminowany.
  6. Kowal na naprawy sprzętu i grubych narzędzi.

7. Odlewnik i formiarz.
  8. Stolarz na roboty proste.
  9. Blacharz na remonty urządzeń.
  10. Spawacz na roboty acetylenowe przy cięciu i zwykłym spawaniu.
  11. Monter na drobne naprawy samochodów i sprzętu.
  12. Ślusarz na drobne naprawy.
  13. Maszynista na sprzęcie lekkim napędzanym silnikami spalinowymi jak: sprężarki, betoniarki, łamacze, transportery, windy, wyciągi.
  14. Obsługa obrabiarek przy wykonywaniu napraw drobnych narzędzi i sprzętu, jak: toczenie, frezowanie, struganie, wiercenie, szlifowanie, piaskowanie.
  15. Ustawiacz na prasy.
  16. Brakarz - kontroler prostych robót.
  17. Znacznik - traser pracujący na podstawie szablonów.
  18. Malarz samodzielny.
  19. Elektromonter przy robotach skomplikowanych, pracujący pod kierunkiem (nawijacz cewek do silników i przyrządów pomiarowych itp.).
- VII.
1. Nitownik samodzielny, czołowy na roboty pneumatyczne.
  2. Składacz samodzielny konstrukcji stalowych przy robotach typowych.
  3. Kowal samodzielny odkuwacz części maszyn.
  4. Dźwigowy na dużym dźwigu suwnicowym.
  5. Maszynista na sprzęcie ciężkim, jak: koparki, spychacze itp.
  6. Ślusarz na naprawy sprzętu mechanicznego.
  7. Spawacz samodzielny na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniu czołowym i pachwinowym.
  8. Tokarz na obróbkę części maszyn.
  9. Frezer na roboty dokładne.
  10. Strugacz na roboty specjalne, dokładne.
  11. Ustawiacz na rewolwerówki, zataczarki i frezarki.
  12. Blacharz na roboty specjalne, trudne i precyzyjne (naprawa chłodziw, skomplikowane prostowanie blach itp.).
  13. Odlewnik formiarz samodzielny na trudne odlewy.
  14. Stolarz samodzielny na dokładne roboty.
  15. Modelarz na proste roboty.
  16. Tapicer samochodowy samodzielny.

17. Elektromonter lub elektro-mechanik samodzielny przy robotach skomplikowanych (przewijanie i remont silników przyrządów pomiarowych oraz instalacji samochodowych).
18. Galwanizator samodzielny.

- VIII.
1. Ślusarz-mechanik na naprawy skomplikowanych mechanizmów (skopanie łoż i panewek obrabiarek i silników).
  2. Monter — na samochody, monter - mechanik na skomplikowany sprzęt budowlany.
  3. Spawacz — na roboty acetylenowe i elektryczne przy spawaniu sufitowym, krzyżowym i cienkich blach.
  4. Tokarz precyzyjny.
  5. Szlifierz na części maszyn i na ostrzarki uniwersalne.
  6. Frezer precyzyjny na specjalnie skomplikowane prace.
  7. Kowal na skomplikowane odkówki.
  8. Ustawiacz na precyzyjne roboty na automatach.
  9. Hartownik obsługujący piec hartowniczy.
  10. Traser samodzielny, pracujący na podstawie rysunków.
  11. Kontroler - odbiorca precyzyjnych elementów zespołów.
  12. Modelarz samodzielny.
  13. Elektro-mechanik samodzielny przy robotach elektromechanicznych, jak np. demontaż, montaż silników wysokiego i niskiego napięcia, prostowników i innych aparatów elektrycznych.
- IX.
1. Tokarz narzędziowy i na sprawdziany.
  2. Szlifierz narzędziowy na szlify płaskie, okrągłe i profilowe.
  3. Ślusarz precyzyjny na narzędzia, wzorce i obrabiarki.
  4. Ślusarz — monter na specjalnie odpowiedzialne i skomplikowane mechanizmy.
  5. Hartownik obsługujący piece elektryczne dwukomorowe na stale szybkołnące.
  6. Traser samodzielny pracujący na podstawie rysunków przy robotach skomplikowanych.
  7. Modelarz wykonujący samodzielnie skomplikowane modele na podstawie rysunków odlewów.

8. Spawacz kotłowy uprawniony oraz na aluminium, miedź, stale nierdzewne i kwasoodporne.
9. Elektro - mechanik samodzielnie wykonywający wszelkie naprawy i remonty, zestrzajanie i regulacja skomplikowanych i precyzyjnych aparatów i przyrządów elektrycznych.

U w a g a:

Brygadziści w każdej z wymienionych grup otrzymują stawki danej grupy z dodatkiem 20%. Dodatek ten oblicza się od stawki godzinowej i ilości przepracowanych godzin. Dodatek jest niezależny od należności za akord, obliczonej według cen ustalonych.

Pod określeniem brygadzisty należy rozumieć pracownika, kierującego grupą pracowników o takich samych i ewentualnie niższych kwalifikacjach, pracującego wraz z grupą fizycznie, a przy pracy akordowej biorącego udział w akordzie.

Załącznik Nr 6.

Wykaz stref.

- I. — Strefa: m. st. Warszawa,
miasta: Gdańsk, Sopot, Gdynia, Elbląg, Szczecin,
powiaty: gdański, morski, szczeciński, woliński i elbląski.
- II. — Strefa: woj. śląsko - dąbrowskie.
miasta: Wrocław, Jelenia Góra, Wałbrzych, Kamień,
Kołobrzeg, Olsztyn, Kraków, Łódź, Zgierz, Pabianice,
Poznań z Luboniem, Częstochowa.
powiat: warszawski, bielski i chrzanowski.
- III. — Strefa: cała reszta kraju, t. j. województwa, powiaty i miejscowości nie wymienione w strefie I i II.

Załącznik Nr 7.

Ustalenie dodatkowej stawki wynagrodzenia dla IX grupy tabel zaszeregowania przy robotach o charakterze specjalnym.

Pracownicy zaszeregowani do grupy IX, a zatrudnieni przy robotach budownictwa przemysłowego i montażach konstrukcji stalowych, ujęci w tabeli płac przy robotach instalacyjno - montażowych, w tabeli uzupełniającej dla robót konserwatorskich oraz w tabeli zaszeregowania pracowników fizycznych, zatrudnionych w warsztatach pomocniczych i remontowych przedsiębiorstw budowlanych otrzymują następujące stawki płac godzinowych:

w strefie I	—	113. — zł./godz.
„ „ II	—	104. — zł./godz.
„ „ III	—	96,5 — zł./godz.

Załącznik Nr 8.**Wynagrodzenie młodocianych, zatrudnionych przez przedsiębiorstwa w charakterze uczniów.**

Ustala się zasady wynagrodzenia młodocianych, zatrudnionych w przedsiębiorstwach w charakterze uczniów, jak następuje:

- a) w pierwszym roku nauki 30 zł za godzinę pracy,
- b) w drugim roku nauki — według stawki godzinowej, przysługującej I kategorii płac pracowników fizycznych,
- c) w trzecim roku nauki — według stawki godzinowej, odpowiadającej wykonywanej pracy (zgodnie z właściwą tabelą zaszeregowania).

W zawodach, w których okres nauki lub przuczenia trwa krócej niż jeden rok, młodocianemu przysługuje — bezpośrednio po ukończeniu nauki lub przyuczenia — stawka godzinowa odpowiadająca wykonywanej pracy (zgodnie z właściwą tabelą zaszeregowania).

Załącznik Nr 9.**Zasady wynagradzania za szkolenie uczniów.**

Rzemieślnicy, którym przy wykonywaniu pracy powierzone zostało szkolenie lub przyuczenie uczniów lub robotników, przyuczających się do zawodu dla uzyskania z góry określonych kwalifikacji — otrzymują dodatek za szkolenie w następującej wysokości:

- a) za jednego ucznia — 10% stawki godzinowej,
- b) za dwóch uczniów — 15% stawki godzinowej,
- c) za trzech uczniów — 20% stawki godzinowej,
- d) za czterech lub pięciu uczniów — 25% stawki godz.

W przypadku prowadzenia szkolenia w zawodach lub według metod o szczególnym znaczeniu gospodarczym, wynagrodzenia powyższe mogą być podniesione najwyżej dwukrotnie.

Czas trwania szkolenia, sposób szkolenia i przeprowadzanie egzaminów, ustalają właściwe przepisy odpowiedniego Ministerstwa.

Dodatek szkoleniowy wypłaca się w ciągu trwania szkolenia tylko w połowie wraz z normalnymi zarobkami. Pozostałą resztę wypłaca się w całości po pomyślnym złożeniu przez ucznia egzaminu sprawdzającego.

Załącznik Nr 10.

Zasady wynagradzania osób zatrudnionych przy pilnowaniu.

1. Za zatrudnionych przy pilnowaniu uznaje się:
  - a) osoby pilnujące całości i bezpieczeństwa budynku, urządzeń i ruchomości,
  - b) odźwiernych, portierów, dozorców bram i przejazdów, dozorców i stróżów placowych.
2. Czas pracy osób wymienionych w punktach a) i b) ustępu 1-go może wynosić do 12 godzin na dobę.
3. Gdy osoby wymienione w punktach a) i b) ustępu 1-go wykonują w czasie pilnowania inną przerywaną pracę dodatkową, to czas ich pracy może wynosić do 10 godzin na dobę za uprzednim zezwoleniem Inspektora Pracy właściwego Obwodu, a do 12 godzin na dobę za uprzednim zezwoleniem Inspektora Pracy właściwego Okręgu.
4. Przy pracy na dwie zmiany w ciągu doby przesuwanie zmian winno następować nie rzadziej niż co 14 dni.
5. a) Osoby wymienione w punktach a) i b) ustępu 1-go otrzymują za 8-godzinne pilnowanie (w sobotę 6-cio-godzinne pilnowanie) stawkę według I grupy zaszeregowania. Za każdą godzinę ponad 8 godzin na dobę pilnowania (wzg. ponad 6 godzin w sobotę) osoby te otrzymują oprócz pracy należnej im jak wyżej, dodatek wynoszący 10% należnej płacy.
  - b) W warunkach szczególnej odpowiedzialności wynagrodzenie podane w pkt. a) winno być podwyższone o 10%.

Osoby zatrudnione przy pilnowaniu nie otrzymują dodatków za pracę w niedzielę i święta. Otrzymują jednak wolny dzień w tygodniu. Wolny dzień winien co najmniej raz na trzy tygodnie wypadać w niedzielę.

Załącznik Nr 11.

Tabela dodatków specjalnych.

(Dodatki za prace w warunkach szkodliwych dla zdrowia, niebezpiecznych lub uciążliwych).

Dodatki poniższe przysługują pracownikom zatrudnionym na dniówkę lub w akordzie w warunkach wyszczególnionych w opisie. Oblicza się je w procentach od wynagrodzenia (dniówkowego) za czas pracy w odnośnych warunkach.

Wysokość dodatków

- a) Warunki szkodliwe dla zdrowia.
1. Spawanie w zbiornikach zamkniętych 10%
  2. Prace w pyle, przy wyziewach i gazach szkodliwych dla zdrowia 10%
  3. Prace w ciasnych pomieszczeniach źle wentylowanych o wysokości do 1,6 m lub szerokości do 1,0 m (np. w kanałach krytych, w ciasnych szybach) 10%
  4. Malowanie w zbiornikach zamkniętych farbami zawierającymi składniki lub rozpuszczalniki szkodliwe dla zdrowia 25%
  5. Prace w wodzie lub ciężkim błocie 25%
  6. Prace w pomieszczeniach zamkniętych źle wentylowanych, w temperaturze sztucznie podniesionej ponad + 28 stopni 25%
  7. Roboty szamotowe 10%
- b) Warunki niebezpieczne.
8. Prace przy rozbiórkach na wysokości ponad 8 m w budynkach bez stropów i rusztowań 25%
  9. Prace na wysokości ponad 15 m bez stropów, szalowań lub pomostów poniżej 25%
  10. Prace przy robotach przygotowawczych, rozbiórkowych na wysokości ponad 15 m bez stropów i rusztowań 50%
  11. Prace na rusztowaniach stałych i pomościach nad wodą, praca na wodzie, łodziach, tratwach i pontonach 25%
  12. Prace na rusztowaniach wiszących i na drabinach sznurowych 25%
  13. Prace na kominach fabrycznych, konstrukcjach wieżowych, masztach i wysuwnicach na wysokości:
    - a) od 15 do 70 m 50%
    - b) ponad 70 m 150%
  14. Prace na słupach bez rusztowań na wysokości od 8 — 15 m. 10%
- c) Warunki uciążliwe.
15. Prace wykonywane wewnątrz pomieszczeń przemysłowych, w których produkcja nie została przerwana 5% — 25%

W zależności od wpływu ruchu zakładu na tempo wykonywanych robót może być stosowany dodatek w wysokości od 5—25% na podstawie szczegółowego protokołu konieczności sporządzonego przez przedsiębiorstwo i Związek przy udziale inwestora.

Powyższy dodatek oblicza się od pełnego wynagrodzenia akordowego.

U w a g a:

W razie wykonywania prac, dla których w powyższych tabelach przewidziano 2 lub więcej dodatków jednocześnie, przyznaje się jedynie dodatek najwyższy. Zastrzeżenie to nie dotyczy pozycji 1-szej tabeli c. Dodatek wynikający z tej pozycji może być kumulowany z innymi dodatkami według tabeli a) lub b).

Załącznik Nr 12.

Świadczenia przy pracach wyjazdowych.

1.

Pracownikom, delegowanym do pracy w miejscowościach odległych ponad 5 km od granic miejscowości stałego miejsca pracy przy delegacjach grupowych, przysługują następujące świadczenia:

- a) przy możliwości codziennego powrotu do stałego miejsca pracy, zwrot kosztów przejazdu oraz ekwiwalent za czas podróży wg należnych danemu pracownikowi stawek godzinowych. Czasu podróży nie wlicza się do efektywnych godzin pracy.
- b) Przy niemożności codziennego powrotu do stałego miejsca pracy:
  - 1) w ciągu pierwszego miesiąca takiej delegacji pełne diety wg przepisów powszechnie obowiązujących,
  - 2) w ciągu następnych dwóch tygodni 75% tych diet,
  - 3) za resztę okresu — 60% tych diet, o ile w drugim i następnych miesiącach zmiana miejsca pracy nie nastąpi częściej niż trzy razy w miesiącu. Przy częstej zmianie miejsca pracy obowiązuje dieta nadal w pełnej wysokości.Pracownikom delegowanym przy niemożności codziennego powrotu do stałego miejsca pracy przysługuje ponadto zwrot kosztów noclegu wg ogólnie obowiązujących zasad.

O ile praca w tych warunkach trwa dłużej niż miesiąc, to pracownikom przysługuje prawo do otrzymania raz w miesiącu zwrotu kosztów przejazdu do stałego miejsca zamieszkania i z powrotem.

2.

Pracownicy delegowani do pracy w innej miejscowości otrzymują wynagrodzenie wg stawek tejże miejscowości, jednak nie niższych niż obowiązujące w miejscu stałego zatrudnienia.

3.

Pracownikom zwербowanym do pracy w innej miejscowości przysługują świadczenia według zasad poniższych:

- a) za pracownika zwербowanego uważa się pracownika, który otrzyma list angażujący przedsiębiorstwa, poświadczony przez Urząd Zatrudnienia miejsca zamieszkania werbowanego pracownika. W liście tym przedsiębiorstwo określi z jakiej i do jakiej miejscowości pracownik został zwербowany i poda warunki pracy i płacy, a w szczególności stawkę wynagrodzenia godzinowego oraz czy pracownik będzie miał zapewnioną kwaterę zbiorową,
- b) pracownikom zwербowanym do pracy w innej miejscowości przy niemożności codziennego powrotu do miejsca zamieszkania przysługuje prawo do bezpłatnego pierwszego przejazdu na miejsca robót oraz powrót po zakończeniu robót i diet za czas spędzony w podróży. W miarę możliwości przedsiębiorstwo zapewni takim pracownikom bezpłatny kwaterunek w zbiorowej kwaterze.

4.

Pracownik zaangażowany specjalnie do prac, których warunki wymagają częstych zmian miejsca pracy (np. ruchome ekipy odbudowy wsi) otrzymuje przy wykonywaniu takich prac poza miejscem swego zamieszkania zwrot kosztów pierwszego i powrotnego przejazdu z miejsca i do miejsca stałego zamieszkania oraz przejazdów niezbędnych do wykonywania pracy, a przy niemożności codziennego powrotu do miejsca zamieszkania ponadto strawne w wysokości 200.— zł dziennie.

Fakt zaangażowania do pracy w warunkach wyżej wymienionych, winien być podany pracownikowi w liście angażującym.

W liście tym przedsiębiorstwo poda określone w niniejszym punkcie warunki, a ponadto szczegółowe warunki płacy i pracy.

W przypadkach nieokreślenia tych warunków w liście angażującym pracownika uważa się za pracownika delegowanego przez przedsiębiorstwo.

O ile praca w tych warunkach trwa dłużej niż miesiąc, to pracownikom tym przysługuje prawo do otrzymania raz w miesiącu zwrotu kosztów przejazdu do stałego miejsca zamieszkania i z powrotem.

Załącznik Nr 13.

Wykaz kategorii pracowników, którym przysługuje 1/2 litra mleka dziennie z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

1. Spawacze i ich pomoc w pomieszczeniach zamkniętych.
2. Pracownicy stale zatrudnieni przy remontach zbiorników kwasoodpornych i wewnątrz pieców przemysłowych.
3. Pracownicy stale zatrudnieni przy miniowaniu oraz malarze przy pracach sposobem natryskowym przy użyciu trujących rozpuszczalników.
4. Pracownicy stale zatrudnieni przy gaszeniu wapna.
5. Bezpośrednia stale zatrudniona obsługa kruszarek, mieszarek bitumicznych.
6. Pracownicy stale zatrudnieni przy suchej obróbce kamienia naturalnego i sztucznego.
7. Kowale, o ile w miejscu pracy brak skutecznych wyciągów.

U w a g a :

Przez pracowników stale zatrudnionych rozumie się pracowników, którzy pracują ponad 4 godziny dziennie w danych warunkach.

Załącznik Nr 14.

Zasady premiowania pracowników fizycznych, zatrudnionych w systemie dniówki z premią.

Część I.

1. Systemem dniówki z premią są objęci pracownicy, wykonujący następujące roboty:
  - a) odbudowa lub konserwacja zabytków i badania obiektów zabytkowych,

- b) montaż, reperacja lub konserwacja aparatów specjalnych i precyzyjnych,
  - c) roboty murowe wewnątrz pieców przemysłowych, wymagające specjalnej obróbki i pasowania,
  - d) roboty minerskie.
2. Zastosowanie dniówki z premią może nastąpić tylko w odniesieniu do wyżej wymienionych robót i to w przypadku, gdy względy techniczne uniemożliwiają pracę na akord.
  3. Premie mogą otrzymywać jedynie rzemieślnicy i ich pomoc oraz pracownicy, którzy biorą bezpośredni udział przy pracach, wymienionych w pkt. 1.
  4. W zależności od terminu wykonania, stopnia trudności roboty, wysokość premii może wynosić: przy budowie, konserwacji i budowie obiektów zabytkowych do 40% zarobku dniówkowego (godzinowego), przy montażu, reperacji, konserwacji aparatów specjalnych i robotach murowych wewnątrz pieców przemysłowych do 60% zarobku dniówkowego (godzinowego).
  5. Potrzeba zastosowania dniówki z premią, wysokość premii oraz warunki wymienione w pkt. 1, 2, 3 winny być ujęte w protokóle, sporządzonym przez kierownictwo i Radę Zakładową (Delegata). Protokół niniejszy musi być zatwierdzony przez właściwą Centralę Przedsiębiorstwa i Zarząd Główny Związku przed każdorazowym wprowadzeniem systemu dniówki z premią.
  6. Uzyskanie pełnej premii jest uzależnione od zachowania należytej jakości wykonania roboty w nieprzekraczalnym z góry określonym terminie oraz od przestrzegania dyscypliny pracy i przepisów BHP.
  7. Określenie roboty, termin wykonania oraz warunki premiowania winny być podane do wiadomości pracownikowi na piśmie przed przystąpieniem do pracy.
  8. Odpowiednie zmniejszenie wysokości premii lub całkowite jej cofnięcie, może nastąpić w przypadku stwierdzenia stopnia nie wywiązania się z warunków podanych pracownikowi na piśmie przed przystąpieniem do pracy. Stopień zmniejszenia wysokości premii lub całkowite jej cofnięcie określa kierownictwo z Radą Zakładową.

Część II.

1. Premie za sprawność pracy otrzymują pracownicy, obsługujący urządzenia mechaniczne (dźwigi, podnośniki itp.) na budowie, od pracy których uzależniona jest wydajność zespołów akordowych, obsługiwanych przez te urządzenia.
2. Wysokość premii wynosi 1,5% zarobku dniówkowego (godzinowego) danych pracowników za każdy procent przeciętnego przekroczenia normy przez zespoły akordowe obsługiwane przez wymienione urządzenia.
3. Premie za całość ruchu maszyn i urządzeń otrzymują pracownicy, których zadaniem jest konserwacja maszyn i urządzeń na budowie lub zakładzie. Otrzymują oni premie w wysokości 1,5% swego zarobku dniówkowego (godzinowego) za każdy 1% przeciętnego przekroczenia norm przy tych pracach, które obsługują powyższe maszyny lub urządzenia.
4. Premie za odpowiedzialność wykonywanej pracy otrzymują pracownicy, od których szczególnie sprawnego i umiejętnego działania zależy bezpieczeństwo innych zatrudnionych.
Należą tu: obsługa nurków, kompresorów i śluz w kesonach, minierzy.
5. Wysokość premii wynosi do 40% zarobku dniówkowego (godzinowego) i ulega zmniejszeniu zgodnie z postanowieniami części I pkt. 6 w przypadku przekroczenia dyscypliny pracy. Przekroczenie przepisów bezpieczeństwa pracy anuluje całkowite prawo do premii dla tej kategorii pracowników.

U w a g a :

Prace rzemieślniczo-artystyczne np.: sztukatorskie, rzeźbiarskie, kamieniarskie, snycerskie, kowalskie, blacharskie, polichromiczne itp. mogą być powierzone na zasadzie specjalnych umów, zawartych przez przedsiębiorstwo z wykonawcą, a potwierdzonych przez inwestora i Związek.

Załącznik Nr 15

Kategorie pracowników uprawnionych do ubrań ochronnych i roboczych ze wskazaniem rodzaju i czasokresu zużycia — będą uregulowane w sposób identyczny, jak dla pracowników, objętych Układem Zbiorowym Pracy w Budownictwie z dnia 7 maja 1949 r.

Załącznik Nr 16.

Tabela współczynników zmniejszających dla działów robót, niewchodzących w zakres obowiązku akordanta.

W przypadku braku odpowiednich pozycji w Katalogu Norm i Cen Jednostkowych, należy ustalać ceny jednostkowe akordów na podstawie analizy robót (Kosztorysów Wzorcowych PKN) i cen godzinowych robocizny, zmniejszając skalkulowane w ten sposób ceny poprzez wymnożenie przez niżej podane współczynniki dla poszczególnych działów robót:

1. dla robót ziemnych	0,95
2. dla robót murarskich	
a) dla ścian grubych i działowych	0,86
b) dla sklepień, obmurowań, okładzin, ścian, posadzek terrakotowych i ksyolitowych	0,98
3. dla robót betonowych i żelbetowych	
a) dla deskowania i zbrojenia	0,97
b) dla betonowania	0,93
4. dla robót tynkarskich	
a) dla tynków wewnętrznych	0,87
b) dla tynków zewnętrznych	0,97
5. dla robót ciesielskich	0,97
6. dla robót stolarskich (na budowie)	
a) dla pasowania otworów itp.	0,97
b) dla układania posadzek klepkowych	0,98
7. dla robót dekarsko-blacharskich (na budowie)	0,98
8. dla robót ślusarsko - kowalskich (na budowie)	0,97
9. dla robót zduńskich	0,98
10. dla robót szklarskich	0,95
11. dla robót malarskich	
a) dla malowania klejowego	0,91
b) dla malowania olejnego	0,98
12. dla robót rozbiórkowych	
a) na rynny	0,97
b) rusztowania	0,85
c) zabezpieczenia	0,95
13. dla robót instalacji sanitarnych dla rur, kształtek, armatur, pieców gazowych, kąpielowych, grzejników i kotłów	0,94
14. dla robót instalacji elektrycznych	0,94

Załącznik Nr 17.

Tabela ryczałtów miesięcznych dla pracowników fizycznych zatrudnionych w biurach przedsiębiorstw.

p	Funkcja	Strefa I	Strefa II i III	Dodatek wyrównawczy
1	Goniec	9.000	8.500	600
2	Sprzątac	9.800	9.200	800
3	Woźny	10.700	10.000	2.500
4	Starszy woźny	12.300	11.500	3.500
5	Pracownik przyuczony do pracy na maszynach biurowych (powielacz itp.)	12.100	11.500	3.500

U w a g a : Dodatek wyrównawczy tylko dla zatrudnionych w dn. 1.6. 49 r.

Załącznik Nr 18.

Tabela zaszeregowania pracowników umysłowych
w budownictwie.

Lp.	Stanowisko	Dodatek		Premia zry- czalto- wana	Zaszere- gowanie
		wy- rów- naw- czu	tunk- cyj- ny		
1	Kierownik grupy robót	—	F	P	1a — 1
2	Kierownik budowy	—	F	P	1a — 2
3	St. kalkulator	—	F	P	1 — 3
4	Zastępca kierownika budowy (robót) .	—	F	P	1 — 3
5	Majster montażowy urządzeń specjal. lub konstr. stalowych	—	F	P	2 — 4
6	Inżynier budowy	—	—	P	3 — 5
	Starszy technik budowy	—	F	P	3 — 5
	Majster montażowy instal.	—	F	P	3 — 5
	Starszy majster bud.	—	F	P	3 — 5
7	Kierownik kancelarii	—	F	—	5 — 6
8	Majster budowlany	—	F	P	4 — 6
9	Samodzielny referent techn. zaopatrzeni.	—	F	P	4 — 5
10	Technik budowy	—	—	P	5 — 7
	Kierownik magazynów	—	F	P	5 — 7
11	Samodzielny referent administr.-gosp.	—	F	P	5 — 6
12	Referent zaopatrzenia techniczn.	W	—	—	6 — 8
13	Kierownik maszynopisowni	W	F	—	6 — 8
14	Podmajstrzy	—	—	P	6 — 7
15	Referent administ.-gospodarczy	W	—	—	7 — 9
16	Wykwalifikowana korespondentka . .	W	—	—	7 — 9
17	Wykwalifikowana stenotypistka . . .	W	—	—	7 — 9
18	Wykwalifikowana maszynistka na ukła- dy tabelaryczne i kosztorysy	W	—	—	7 — 9
19	Intendent	W	F	—	7 — 9
20	Kreślarz budowlany	—	—	P	7 — 9
21	Starszy magazynier budowl.	—	—	P	7 — 9
22	Pomocnik referenta	W	—	—	8 — 10
23	Wykwalifikowany prac. biurowy . . .	W	—	—	8 — 10
24	Korespondentka	W	—	—	8 — 10
25	Stenotypistka	W	—	—	8 — 10
26	Wykwalifikowana maszynistka	W	—	—	8 — 10
27	Magazynier budowlany	—	—	P	8 — 10
28	Pisarz budowlany	—	—	P	8 — 10
29	Rachmistrz budowlany	—	—	P	8 — 10
30	Sanitariusz (pielęgniarski wykwalifik.)	W	—	—	8 — 10
31	Pracownik biurowy ewidencyjny lub tabelowy	W	—	—	9 — 11
32	Maszynistka	W	—	—	9 — 11
33	Pomoc biurowa	W	—	—	11 — 12
34	Praktykant biurowy	W	—	—	11 — 12
35	Maszynistka praktyk.	W	—	—	11 — 12
36	Praktykant techniczny	W	—	—	11 — 12
37	Pomoc sanitarna	W	—	—	11 — 12

Załącznik Nr 19.

Tabela wynagrodzeń pracowników umysłowych.

Kat. płac	Płace zasadnicze		Dodatek stołeczny	Dodatek morski	Dodatki wyrówn.			Premia zryczał- towana
	pracown. budowy	pracown. przeds.			I strefa	II strefa	III strefa	
1a	32.000	32.000	1.900	1.600	—	—	—	16.800
1	28.000	28.000	1.900	1.600	—	—	—	15.200
2	25.000	25.000	1.700	1.400	—	—	—	12.600
3	23.000	23.000	1.600	1.300	—	—	—	11.800
4	21.000	21.000	1.400	1.200	3.000	1.800	1.200	10.900
5	20.000	19.000	1.300	1.100	2.700	1.600	1.100	10.500
6	18.000	17.000	1.200	1.000	2.500	1.500	1.000	8.800
7	16.000	15.000	1.000	900	2.300	1.500	1.000	7.500
8	14.000	13.000	900	800	2.100	1.400	900	4.700
9	12.300	11.500	800	700	1.700	1.200	800	4.100
10	10.700	10.000	700	600	1.600	1.100	700	2.700
11	9.900	9.200	600	500	1.500	900	600	—
12	9.200	8.500	500	400	1.000	600	400	—

U w a g i :

- I. Dodatki wyrównawcze otrzymują kategorie pracowników, oznaczone w tabeli literą „W”. Dodatki te przysługują pracownikom, zatrudnionym przed 1.VI. 49 r.
- II. Premię zryczałtowaną otrzymują pracownicy, których stanowiska oznaczono w tabeli zaszeregowania literą „P”.

Załącznik Nr 20.

Tabela dodatków funkcyjnych.

Lp.	Stanowisko	Dodatek funkcyjny
1	Kierownik grupy robót	8.000
2	Kierownik budowy (robót)	7.000
3	Z-ca kierownika budowy (robót)	5.000
4	Starszy inżynier budowy	5.000
5	Starszy technik budowy	5.000
6	Majster lub starszy majster	5.000
7	Kierownik magazynów	2.000
7a	Samodzielny referent zaopatr. techn.	4.000
8	Starszy kalkulator	4.000
8a	Samodzielny referent administr. gosp.	2.000
9	Kierownik kancelarii	3.000
10	Kierownik maszynopisowni	3.000
11	Intendent	2.000

UWAGA: Dodatki funkcyjne przysługują kategoriom pracowników, które w tabeli zaszerzegowania oznaczono literą „F”. Pracownicy, pobierający dodatki funkcyjne nie mają prawa do wynagrodzenia za godziny nadliczbowe.

Przy pracy na budowie prowadzonej na dwie lub trzy zmiany technicznym pracownikom umysłowym, którzy ze względów organizacyjnych lub innych nie mogą posiadać na drugiej (i ewent. trzeciej) zmianie swoich zmianowych, przysługuje za okres takiej pracy dodatek w wysokości:

przy 2 zmianach — 40% całkowitego uposaż. stałego

przy 3 zmianach — 60% całkowitego uposaż. stałego

Wykaz pracowników, którzy na danej budowie nie mogą mieć zmianowych i są uprawnieni do pobierania dodatków za pracę 2 lub 3 zmianową ustala pracodawca w porozumieniu ze Związkiem.

Załącznik Nr 21.

Tabela zaszeregowania pracowników umysłowych działów finansowo - księgowych w budownictwie.

p	Funkcja	Dodatek funk.	Premia zryczałt.	Grupa zaszeregow.
1	Główny księgowy	F	P	3—5
2	Starszy księgowy	F	P	5—6
3	Księgowy	—	P	7—8
4	Główny kasjer	—	P	7—8
5	Kasjer płatnik	—	P	8—9
6	Starszy rachmistrz	—	P	8
7	Starszy kontysta	—	P	8
8	Kontysta	—	P	9—10
9	Rachmistrz	—	P	9—10

UWAGA: Pracownikom, których stanowiska oznaczone są w wykazie literą „F” przysługuje dodatek funkcyjny według tabeli płac pracowników finansowo-księgowych.

Pracownikom, których stanowiska oznaczone są w wykazie literą „P” przysługuje premia zryczałtowana według tabeli płac pracowników finansowo-księgowych.

Załącznik Nr 22.

Tabela płac pracowników umysłowych działów finansowo-księgowych.

Grupa zaszeregowania	Płaca podstawowa w zł	Dodatek funkcyjny w zł	Premia zryczałtowana w zł
3	23.000	4.000	13.200
4	21.000	3.000	12.400
5	19.000	3.000	10.600
6	17.000	2.000	8.000
7	15.000	—	4.500
8	13.000	—	3.900
9	11.500	—	3.450
10	10.000	—	3.000

Wszyscy pracownicy finansowo-księgowi otrzymują ponadto bezpośrednio po opracowaniu bilansu rocznego premię jednorazową t. zw. bilansówkę w wysokości 100% swojej miesięcznej płacy podstawowej.

**TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁ.
ZAMÓWIENIA I WPLĄTY NALEŻY KIEROWA POD ADRESEM
MINISTERSTWO PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA.
PLAC DĄBROWSKIEGO 1.**

CENA NINIEJSZEGO NUMERU 170 ZŁ.